

27 березня 2014

ЧЕТВЕР

№ 42 (4442)

Хрещатик

газета київської міської ради

Господарство
під контролем

стор. 2

Туристичні
перспективи
столиці

стор. 4

+TV
програма

Соціальні сорти хліба не будуть дорожчати

стор. 3

Казка
на Тросцині

стор. 8

Євробаскет-2015
залишається
в Україні

стор. 20

Сторічні поштівки
висміюють побут
і студентство

стор. 23

МІСТО

Новини

Бізнесмени готові долучитися до прибирання та озеленення столиці

З 24 березня до 8 травня у столиці триває весняний двомісячник з благоустрою. Голова КМДА Володимир Бондаренко доручив профільним структурним підрозділам організувати прибирання та озеленення території міста після осінньо-зимового періоду. "Ми плануємо залучити власників торговельних точок, господарів великих торговельних центрів, ринків столиці до прибирання і благоустрою території, на яких вони розташовані", — зазначила директор Департаменту промисловості та розвитку підприємництва Людмила Денисюк.

"Я знаю, що у сфері торгівлі є представники соціально відповідального бізнесу, які готові допомогти в наведенні ладу та озелененні столиці", — сказала Людмила Денисюк ●

Прокуратура вимагає повернути громаді три земельні ділянки

Прокуратура Шевченківського району через суд вимагає зобов'язати недобросовісних орендарів повернути територіальній громаді 3 земельні ділянки вартістю понад 12 млн грн у центрі столиці.

Як повідомили "Хрещатику" у прес-службі Шевченківської прокуратури, рішеннями Київради три ділянки — на вул. Коперника та Салютній — були передані товариствам в довгострокову оренду для будівництва, обслуговування житлових будинків і комплексів. Однак, як з'ясувалося у ході перевірки, орендарі в порушення своїх зобов'язань систематично не сплачували до столичного бюджету кошти за оренду землі.

Крім того, за результатами виявлених порушень, прокуратурою району внесено подання столичній податковій інспекції з вимогою притягнути до відповідальності службовців, які тривалий час ігнорували невиконання товариствами фінансових зобов'язань перед бюджетом ●

На Трухановому острові діє спортивно-патріотичний табір для активістів Євромайдану

На базі КП "Спорткомплекс з фізичної культури" (на Трухановому острові) працює спортивно-патріотичний табір для активістів Євромайдану, а саме — футболістів фанатів з усієї України. Наразі у таборі мешкають 52 активісти. Про це повідомив заступник директора Департаменту освіти і науки, молоді та спорту — начальник управління сім'ї, молоді та спорту Вадим Костюченко.

"За ініціативи КМДА, на Трухановому острові працює спортивно-патріотичний табір для активістів Євромайдану. У програмі табору — проведення майстер-класів з різних видів спорту за участю федерацій Києва", — зазначив Вадим Костюченко.

Він також зауважив, що ініціативу підтримали у Київському міському відділенні НОК України. Також представники Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) проводитимуть військово-патріотичні семінари та практичні заняття з військової справи ●

Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) висловлює щире співчуття рідним і близьким з приводу тяжкої втрати — смерті директора Центру художньої та технічної творчості "Печерськ"

Білоусова Юрія Яковича.

Юрій Якович був надзвичайно людяним, чуйним і компетентним колегою, високоосвіченим та безмежно відданим галузі культури фахівцем, добрі справи якого будуть у наших серцях назавжди.

Світла йому пам'ять.

У боротьбі за європейську столицю Київські архітектори розповіли про сучасні проблеми містобудування

Кирило ФОМІНОВ
"Хрещатик"

Керівники Департаменту містобудування та архітектури розповіли про сучасні проблеми профільної сфери, а також провели аналіз своєї діяльності за 3,5 роки. Були визначені напрямки, які потребують модернізації в підходах до ефективної роботи відомства. При цьому громадськість та охочих талановитих зодчих запросили до співпраці.

Керівники Департаменту містобудування та архітектури на прес-конференції розповіли про сучасні проблеми профільної сфери, а також провели аналіз своєї діяльності за 3,5 роки. "У містобудівній сфері існує багато диспропорцій та законодавчих проблем. Вони накопичувалися десятиліттями, і за останній час їх стало значно більше. Але наша команда бореться з ними як може на протязі останніх трьох з половиною років", — поділився керівник згаданого департаменту, головний архітектор Києва Сергій Целовальник. Він зазначив, що зі змінами у будівельних правилах у Департаменту та громадськості забрали багато важелів контролю над новим будівництвом. Чиновники визначили основні недоліки: ліквідовані профільні громадські ради та відсутнє право на їх створення архітектурним відомством; відсутність чітких та всеохоплюючих правил містобудування; були прибрані схеми забудови адміністративних районів. Все це призводить до того, що відомство не має права контролювати процес будівництва нових об'єктів, воно бачить лише генеральний план, коли його подають на узгодження. Проте план може як завгодно змінюватися, і новостворений

Столичні зодчі чимало уваги приділяють розвитку "публічного простору" — місцю, де мешканці та гості Києва можуть проводити вільний час, спілкуватись та відпочивати

об'єкт може значно відрізнятися від того, про який повідомлялося владі міста.

"Люди насправді можуть і мають право впливати на містобудування — вони надають сучасний вигляд місту, і так завжди було. Звісно, з часом погляди та смаки змінюються, проте рушійна сила цих змін — прості люди і вони не раз це доводили. Так, Союз архітекторів — рада професіоналів, яким довіряють, але вони вже не мають впливу. Це треба виправляти", — зазначив перший заступник начальника Головного управління містобудування та архітектури Андрій Куделін. Тому посадовці закликали до співпраці як незалежних та досвідчених архітекторів, так і молодих та перспективних.

Але попри велику кількість проблем, Департамент вплив у столичне життя чимало цікавих проєктів. Зокрема багато уваги було надано

розвитку "публічного простору" — місцю, де жителі та гості столиці можуть проводити вільний час, спілкуватись та відпочивати. Зокрема такими місцями стали пішохідна алея від Паркового пішохідного мосту до Поштової площі, реконструйована набережна Дніпра, створено художні барельєфи з нагоди 1025-річчя хрещення Русі та реконструйовано підземний перехід під Набережним шосе; створено інформаційно-культурний простір "Хрещатик, 32 Open Air", а також за ініціативою Посольства Азербайджанської Республіки в Україні відкрито сквер імені Гейдара Алієва; реконструйовано парк "Володимирська гірка" тощо. Усі проєкти відрізняються практичністю, естетичною привабливістю, якісним виконанням. Роботи над проєктуванням нових цікавих місць у столиці тривають ●

Господарство під контролем

Влада подбає про належне функціонування міста в нинішньому році

Олена ЗАРЕЦЬКА
"Хрещатик"

Вже ні для кого не таємниця — принаймні цей рік усій країні доведеться жити в умовах жорсткої економії бюджетних коштів. За таких обмежених можливостей гроші зі столичної скарбниці витратять лише на найнагальніші проблеми. А от масштабні проєкти посадовці планують реалізувати за кошти іноземних інвесторів. Про те, які зміни чекають на сферу житлово-комунального господарства в 2014-му, йшлося під час засідання колегії Департаменту ЖКГ.

Як і у всіх сферах функціонування міста, посадовцям, які опікуються житлово-комунальним господарством столиці, довелось переглядати свої першочергові плани на 2014-й рік та шукати нові можливості фінансування найбільш пріоритетних для міста питань. Про це "Хрещатику" розповів директор Департаменту житлово-комунальної інфраструктури Дмитро Новицький.

"Ми розуміємо, що є певна проблема з фінансуванням, з наповненням бюджету міста, тому зосередимось на найбільш важливих об'єктах та напрямках — таких, як полігон № 5, Бортницька станція аерації та завод "Енергія", — відзначив пан Новицький та додав, що стосовно БСА місто вже має певні домовленості з японськими партнерами. Зокрема розроблений проєкт реконструкції об'єкта, проведені переговори з державним японським агентством "Джайка" та наразі готується проєкт звернення уряду України до уряду Японії стосовно пріоритетних напрямків фінансування цього проєкту. Розпочати роботи мають намір вже цього року. До слова, як раніше повідомляв голова КМДА Володимир Бондаренко, Японія готова надати кредит на 10 млрд грн на унікальних для України умовах — на 40 років під 0,1 %.

Планують у цьому році продовжити вирішувати ще одну екологічну проблему столиці — полігон № 5 у селі Підгірці Київської області. "Ми будемо проводити роботи з укріплення та реконструкції 5-го полігону. Основна мета — це забезпечити на деякий час сталу роботу цього об'єкта, щоб отримати певний термін для будівництва сміттєперероблювальних заводів", — зазначив Дмитро Новицький та нагадав, що відповідно до українського законодавства, до 2018-го року полігон № 5 має бути закритий, а 100 % сміття мають перероблюватися.

Навіть в таких фінансових реаліях подбають і про житловий фонд. Як відзначив пан Новицький, найбільша кількість скарг у сфері ЖКГ надходить саме на неналежне постачання гарячої води. Через занедба-

У столиці розроблений проєкт реконструкції БСА, проведені переговори з державним японським агентством, а розпочати роботи мають намір вже цього року

ність міського господарства близько трьох тисяч столичних будинків не отримують в постійному режимі гарячу воду. Ще в 2010 році мала розпочатися програма з вирішення цього питання. Однак вона була профінансована лише на 1 %. У 2014-му до цієї проблеми повернуться та навіть в умовах обмеженого фінансування мають навести лад у 300-500-х будинках. Наразі список об'єктів формується.

Продовжать у цьому році проводити термосанашію бюджетної сфери за співпраці з Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО). Торік за такого співробітництва були проведені роботи з енергоекономії в дитячому садочку № 99 та школі № 233 в Оболонському районі.

Заплановані кошти і на укріплення столичних схилів. Адже наразі в місті велика кількість зсувонебезпечних ділянок, одинадцятьом з яких наданий статус надзвичайної ситуації. У 2014-му КП "Спеціалізоване управління протизсувних підземних робіт" зосередить свою увагу на трьох найбільш небезпечних об'єктах: схили поблизу озера Глинка, біля Совських ставків на вулиці Радченка та вулиці Нижньоюрківській. Першочергово роботи будуть проведені біля озера Глинка, адже там існує небезпека для життя людей: декілька будинків буквально опинилися на межі прірви ●

“Діалог держав: партнерство в освіті”

У Києві відбувся XI загальноміський дитячий конкурс-фестиваль

Кирило ФОМІНОВ
“Хрещатик”

У Київському палаці дітей та юнацтва відбувся XI загальноміський конкурс-фестиваль “Діалог держав: партнерство в освіті”, приурочений до 200-річчя від дня народження Великого Кобзаря, який цього року пройшов під гаслом “Шевченко генієм піднявся над світами”.

Нещодавно у приміщенні Київського палацу дітей та юнацтва відбувся XI загальноміський конкурс-фестиваль “Діалог держав: партнерство в освіті”, приурочений до 200-річчя від дня народження Великого Кобзаря, який цього року пройшов під гаслом “Шевченко генієм піднявся над світами”. Команди-учасниці представляли такі країни, як Польща, Ізраїль, Японія, Великобританія, Корея, Грузія, Швейцарія, Україна. Юні кияни презентували свою державу та обрану країну в контексті творчості Великого Кобзаря. Безсмертні рядки Тараса Шевченка, які не втрачають своєї актуальності з часом, пролунали на багатьох мовах світу майже з усіх

його куточків, оскільки столичні школярі підтримують контакт з іноземними освітніми закладами та дітьми, які знають та шанують українську культуру. Кожна школа-представник району Києва презентувала певну країну, її культуру та зв'язок з нашою історією та Тарасом Григоровичем, тому що він мав величезну кількість друзів навіть у країнах, де не був особисто.

Переможці конкурсу-фестивалю “Діалог держав: партнерство в освіті” були нагороджені статуетками, дипломами Департаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА та іншими цінними призами. За результатами конкурсу-фестивалю переможцями стали: гімназія № 56 посіла третє

місце, гімназія № 177 — друге місце. Спеціалізована школа № 23 — відповідно, перше місце. Конкурс-фестиваль з кожним роком стає все більш популярним серед школярів. Щорічно в заході беруть участь понад 600 учасників. Запрошені поважні гості та члени журі: представники посольств, міжнародних громадських організацій, Департаменту освіти і науки, молоді та спорту, вищих навчальних закладів.

Начальник відділу науки, міжнародних та регіональних зв'язків Олена Павленко привітала школярів із святом творчості та толерантності: “Дозвольте усім присутнім висловити величезну подяку. Дякую за незрівнянний артистизм та духовність, які ви проявили у виступах. Але найголовніше, що ви показали, — це згуртованість та патріотизм. Ви продемонстрували, наскільки талановита у нас молодь і нація загалом. Виступ майже кожної команди здатен розчулити і викликати сльози. Ви показали, наскільки відкрита та здатна до міжнародної дружби Україна” ●

Фото Олександра ІВАНОВА

Під час дитячого конкурсу-фестивалю школярі з усіх районів столиці презентували культуру різних країн

Рух авто пришвидшать

Поки що на 20-ти вулицях міста

Кирило ФОМІНОВ
“Хрещатик”

В управлінні Державтоінспекції міста Києва комунальники спільно з інспекторами обговорювали проблеми безпеки на столичних магістралях. Зокрема йшлося про стан дорожньої мережі міста, аварійність на дорогах, проблеми паркування.

За даними Державтоінспекції, з початку року у Києві зареєстровано 227 дорожньо-транспортних пригод, в яких 28 осіб загинули та 243 людини отримали травми. Це на 6,6 % більше, ніж показники за аналогічний період минулого року. “Водії стали частіше порушувати правила, стали менш уважними. Це призвело до тяжких наслідків — людей на дорогах гине все більше. Ми вживаємо необхідні заходи, щоб попередити подібні ситуації. Так, у часи найбільшого скупчення автомобілів на автошляхах, з

7.00 по 8.30 та з 17.00 по 19.30 відповідно, виводиться максимальна кількість особового складу. Це дозволяє забезпечити безперервний рух автотранспорту та оперативно реагувати на надзвичайні ситуації”, — розповів заступник начальника столичного управління ДАІ Олександр Ткаченко. Він також зазначив, що велику допомогу надають громадські організації, зокрема “Автозор”. Вони також патрулюють дороги, слідкують за порядком та допомагають міліції у вирішенні конфліктних ситуацій.

Найближчим часом будуть проводитись заходи з нанесення дорожньої розмітки, триватимуть роботи з реконструкції проспекту Перемоги до станції метро “Шулявська”.

“Щоправда, через катастрофічний брак фінансування капітальний ремонт запланований лише на вулицях, де дорожнє покриття зруйноване більш ніж на 80 %, триватимуть роботи на Поштової площі, поточні роботи будуть виконуватися на основних автомагістралях та маршрутах громадського транспорту”, — розповів заступник генерального директора з утримання автомобільних шляхів та споруд на них комунальної корпорації “Київавтодор” Володимир Рожнятовський.

Важливим питанням було можливе збільшення максимально допустимої швидкості на деяких шляхах столиці до 80 км/год. Зміни у ПДР наразі знаходяться на стадії громадських обговорень та стосуються 20-ти вулиць міста. “Наразі думки людей щодо збільшення максимально допустимої швидкості розділилися: половина це підтримує, інша — ні. Слід розуміти, що у разі нових швидкісних обмежень кількість ДТП з летальним результатом збільшиться”, — зазначає Олександр Ткаченко. На цьому ж наголошує Ірина Бондаренко, координаторка Асоціації велосипедистів Києва: “Так, у Європі є високошвидкісні автостради, але на них немає пішохідних переходів та зупинок громадського транспорту. Виграш у одну хвилину, який отримують водії, не вартий життя, які через неї можуть бути втрачені” ●

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

Цього року у столиці триватиме реконструкція на Поштової площі, поточні роботи будуть виконуватися на основних автомагістралях та маршрутах громадського транспорту

Соціальні сорти хліба не дорожчатимуть

Ціни на головний продукт для населення у столиці не підвищуватимуть

Віталій ЗНАМЕНСЬКИЙ
“Хрещатик”

Голова КМДА Володимир Бондаренко зазначив, що в рамках співпраці з Київською областю уже досягнуто низки позитивів. Зокрема є домовленість, що ціни на соціальні сорти хліба не підвищуватимуться аж до нового маркетингового року.

Як повідомив голова КМДА Володимир Бондаренко, в рамках співпраці столичної влади з Київською областю уже досягнуто низки позитивів. Зокрема є домовленість, що ціни на соціальні сорти хліба не підвищуватимуться аж до нового маркетингового року. Тому кияни можуть бути спокійні: соціальні сорти хліба не будуть дорожчати, незважаючи на всі економічні чинники.

Водночас очільник столичної міськдержадміністрації запевнив, що існує домовленість і про те, щоб прибрати паркан біля будівлі ЦВК.

“Той паркан зовсім не має ніякого значення — я б його назвав політичним парканом, призначеним для відгородження від людей. Цю практику в Києві я припиню: люди повинні мати доступ до всіх державних установ”, — зазначив Володимир Бондаренко.

Він також нагадав, що столична влада організувала у Києві роботу Миського координаційного центру для біженців із Криму і щодня приймає людей.

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

Кияни можуть бути спокійні: соціальні сорти хліба не будуть дорожчати, незважаючи на всі економічні чинники

“Отже, і в цьому напрямку ми плануємо співпрацювати. Бо в області є можливість і резерви, аби забезпечити людей усім необхідним”, — переконаний Володимир Бондаренко.

За його словами, наразі є багато пропозицій щодо співпраці на перспективу, від яких матимуть користь не тільки кияни, а й мешканці області.

“Час удільних вотчин має піти в небуття. А від тісної співпраці сусідніх адміністративних одиниць, у першу чергу, мають виграти люди”, — підсумував Володимир Бондаренко.

Сьогодні у суспільство вкидаються різні сепаратистські заяви про федералізацію, переконаний голова Київської міської державної адміністрації.

“Я наголошую — це чистої води провокації, інспіровані ззовні. Навпаки, після часів, коли міста і області нагадували вотчини феодалів із повним безправ'ям громадян, нам потрібно максимально налагоджувати співпрацю між сусідніми адміністративними одиницями. Я б сказав: зшивати Україну заново, бо ми завжди були і залишаємося унітарною державою”, — сказав Володимир Бондаренко ●

ТУРИЗМ

Місце сили

Туроператори презентуватимуть Київ та Україну як унікальний простір для пошуку сенсу життя та віднайдення себе

Ганна КАСІЧ
"Хрещатик"

Іноземцям, які воліють віднайти себе або здобути внутрішню гармонію, рівновагу, відтепер не потрібно рватися до Гоа чи до Тибету. Простір, де перетинаються декілька духовних та культурних світів, майже поруч. Це — Україна, що вся є місцем сили, а Київ — містом сили. Саме у такий спосіб Держкомтуризму, Департамент з питань туризму КМДА та вітчизняні туроператори сподіваються стимулювати розвиток галузі. Ключем до перетворення нашої країни на туристичну Мекку як для українських, так і закордонних мандрівників стане новий бренд України, днями презентований у столиці.

Ми притягуємо як магнітом

Старт цьогорічного туристичного сезону виявився не вельми оптимістичним, розповів голова Всеукраїнської асоціації туроператорів Ігор Голубаха. За його словами, "на сьогоднішній день завантаженість готелів у 2-2,5 рази нижча за ту, що є зазвичай у цей період. Деякі готелі вимушені закривати цілі поверхні, відправляти персонал у відпустки". Експерт пояснює зниження турпотоків в Україні тим, що "туди, де є загроза життю і здоров'ю людей, туристи не їдуть".

Це підтверджує і представник Німецького товариства з міжнародного співробітництва (GIZ) в Україні Матіас Брандт: "На жаль, нині туристичний потік скорочується, приблизно 20-30 % туристів скасовують свої бронювання в Україні. Але позитивним є те, що люди все-таки цікавляться Україною".

Тож регулятори та оператори ринку не сумують, а сподіваються на ефект так званого "відкладеного попиту". Зокрема голова Державного агентства з питань туризму і курортів Олена Шаповалова зазначила, що "на даний момент, дійсно, туристичний ринок переживає важкі часи, спостерігається повна стагнація ринку як в'їзного, так і виїзного туризму. Якщо впродовж 2013 року ми мали зростання на 5 % і розраховували на приблизно такі самі показники цьогоріч, то поки що маємо спад. Однак дана ситуація у будь-якому випадку буде виправлена. Про що йдеться? Неможливо дуже довго відтермінувати здійснення бажання побачити щось нове, подорожувати, відпочивати. І люди, котрі нині бояться подорожувати, наприклад, Україною, все ж таки будуть зацікавлені в тому, щоб приїхати до нас і подивитися, що ж тут відбувалося і відбувається. Тому ми відкрито і широко сподіваємося на те, що літній сезон буде дуже успішним, оскільки дасться взнаки чинник "відкладеного попиту" і, починаючи з червня, ми перекриємо те, що втратили з початку цього року".

І ключем до нового злету української туристичної галузі має стати новий бренд України і нове позиціонування нашої країни на туристичному ринку, створені "ВікіСітіноміка" за підтримки GIZ. Його презентація відбулася під час круглого столу туроператорів та регу-

ляторів ринку у готелі "Інтер-Континенталь" та у прес-центрі Майдану.

Новий бренд України у формі англійської літери "U" за формою нагадує магніт, і представник розробника — команди "ВікіСітіНоміка" Валерій Пекар переконаний, що це притягне іноземних мандрівників: "Бренд акцентує увагу на тому, що Україна — особлива цивілізація, яка століттями жила "поміж" геополітичними, геокультурними, гео економічними "плитами" світу, і ця здатність інтегрувати сформувала особливу культуру нації. Ми можемо навчити світ думати серцем".

Пані Шаповалова, у свою чергу, наголосила, що інтерес до України як до туристичного об'єкта великий, і новий бренд вже сприяє цьому: "У березні 2014 року відбулася міжнародна туристична виставка ІТВ у Берліні. Наш стенд, представлений у новому стилі, був відвідуваним. Інтерес насправді величезний. Навіть ті, хто ніколи й не планував приїхати в Україну, саме після цих подій, що широко висвітлювалися у світі, зацікавилися нашою країною".

Іноземцям, росіянам і...українцям

За допомогою нового туристичного бренду легко транслювати ключові меседжі основним туристичним потокам в Україну і в Україні. Про це розповів Валерій Пекар: "Для європейців, для діаспори, для іноземців ми закладаємо ідею, що Україна — це місце сили, тут ви знайдете справжнього себе. Для росіян — це свобода бути собою, сутність свободи варто шукати саме у нас. Для українців: пізнати один одного, об'єднатися, поєднати регіони".

Цьому сприятиме не тільки бренд, а й те, що нині Україна стала набагато відомішою і ближчою для людей в усіх кутках світу. На цьому наголосив міністр інфраструктури Максим Бурбак: "Тепер важливо, щоб Україна показала, що має не лише потужні національні традиції, а й міцну національну свідомість, сильну і мужню націю. Але ми, як і раніше, залишаємося відкритими та гостинними, звісно, до добрих та очікуваних гостей, і хочемо, щоб таких гостей було більше... В Україні є що показати, вона багатогранна". 3

Фото: Бориска КОРПУСЕНКА

проблемами у Криму туристичні акценти мають змінитися, вважає посадовець: "Нам треба переорієнтуватися на інші види туризму. Це сільський туризм, зелений туризм, ми можемо розвивати подієвий туризм, — головне, ми маємо показати, що в Україні цікаво, а іноді дуже важливо й корисно побувати". Окрім того, міністр вважає, що також варто розвивати внутрішній туризм, заохочувати українців "витратити гроші вдома", до того ж, "сьогодні як ніколи туризм потребує підтримки, котру держава не може надати у великих обсягах, бо гроші є тільки для найнеобхідніших платежів, а відтак — треба залучати інвесторів". Новий бренд та нове позиціонування, на думку пана Бурбака, сприятимуть цьому, і "Україна засяє як нова туристична зірка".

Київ — місто перехрестя, що тримає єдність України

Якщо Україна загалом — це місце сили, то Київ — місто сили, і саме столиця відіграє визначальну роль у новому підйомі вітчизняної туристичної галузі. У цьому переконані експерти, туроператори та регулятори ринку.

"Роль Києва дуже важлива, — наголосила в ексклюзивному коментарі "Хрещатику" Олена Шаповалова. — По-перше, Київ є столицею. По-друге, тут розташована максимальна кількість об'єктів ЮНЕСКО, що діють в Україні. Є розвинена інфраструктура. Тобто столиця може себе запропонувати як майданчик для конгрес-туризму, для історичного туризму".

Київ найбільш популярний в іноземних гостей, підтвердив у коментарі "Хрещатику" й директор туристичного агентства "Коло" Володимир Коломієць: "Це зрозуміло, адже тут найкраща інфраструктура: готелі, дороги, ресторани, а також є чимало цікавих об'єктів".

Як зазначив Ігор Голубаха, "над Києвом сьогодні тяжіє за-

гальний масовий психоз, страх на тлі тих подій та відгомонів, що відбувалися. Сподіваємося повернути туристів, і тепер все залежить від нас усіх, країни, самого міста, його позиціонування". Задля цього, розповів пан Голубаха, "ми домовляємося з асоціаціями журналістів, з іноземними туроператорами, щоб вони приїхали й переконалися, що у нас безпечно".

Пан Коломієць, зі свого боку, звернув увагу, що "у мене на цей рік з 50-ти запланованих організованих груп туристів по Україні, більшість з яких мала прибути до Києва, вже половинна анульована моїми західними партнерами".

Начальник управління туризму КМДА Тетяна Слишків наголосила, що київська влада докладатиме активних зусиль задля збільшення турпотоків до столиці. Наприклад, урізноманітнуватиме тури вихідного дня, працюватиме з транспортними організаціями з метою здешевлення турпрограми. Пропонуватимуть і готельерам не підвищувати ціни. Також у планах — до Дня столиці відновити інфраструктуру, вказівники та туристичні схеми, що постраждали внаслідок політичних подій.

Вдале позиціонування Києва у контексті "України туристичної" набуває особливої ваги. Тому у нього, як і в інших великих міст України, свій новий туристичний бренд — це все та ж літера "U", на одному кінці якої — купол собору, на іншому — сучасна багатоповерхівка. "Київ — це окрема історія. Це місто-перехрестя, — зазначив в ексклюзивному коментарі "Хрещатику" Валерій Пекар. — Це місто було створене як перехрестя, так зростає, залишається таким і тепер. Це перехрестя світів, перехрестя Північ-Південь, Схід-Захід, воно цементує Україну. Це як наріжний камінь. Забираєш — Україна розпадається. Тут поєднуються свята Божа віра і міська містика, пролягає межа між диким полем і цивілізацією, між високим постіндустріалізмом і аграрною культурою".

Тому, на думку Валерія Пекаря, Київ важливий для стимулювання як туристичної галузі загалом, так і брендингу її зокрема. "Разом з нашим партнером — Департаментом туризму КМДА — ми розробили прекрасний логотип Києва і чудовий слоган "Everything starts in Kiev". Тут є зображення церкви — це культура, а поряд багатоповерховий дім — це вже сучасний розвиток міста", — розповів "Хрещатику" Матіас Брандт.

Пан Коломієць, зі свого боку, звернув увагу, що "у мене на цей рік з 50-ти запланованих організованих груп туристів по Україні, більшість з яких мала прибути до Києва, вже половинна анульована моїми західними партнерами".

Начальник управління туризму КМДА — ми розробили прекрасний логотип Києва і чудовий слоган "Everything starts in Kiev". Тут є зображення церкви — це культура, а поряд багатоповерховий дім — це вже сучасний розвиток міста", — розповів "Хрещатику" Матіас Брандт.

Майдан патріотизму і високого духу

Київ тримає Україну — він є неабияким містом сили. Перш за все, сили духу. І в ньому є свій епіцентр. Це — Майдан.

Олена Шаповалова вважає, що столиця нині може стати ще й майданчиком для військово-польового туризму: "Можна подивитися на Майдан, теж атракція свого роду".

Володимир Коломієць висловив переконання, що, так, як і Бабин Яр, як і музей Великої Вітчизняної війни, Майдан можна відкрити для туристів, котрі туди й так прагнуть: "Ми маємо показувати Майдан,

розповідати про події, що там відбулися, це найбільша трагедія, яка сталася у нашій історії". Як приклад, пан Коломієць навів музей Великої Вітчизняної війни, що його відвідує багато туристів з Великої Британії: "Вони кажуть, Велика Британія постраждала у цій війні, Лондон бомбардували, але ми не пережили того, що пережили ви, тому що чобіт фашистського солдата не ступив на нашу англійську землю, у нас не було концтаборів, масових убивств".

Автор цих рядків і сама бачила чимало туристів на Майдані: і киян, людей з інших регіонів, іноземців. Але звідки б і з якою метою вони не приїздили на Майдан — залишали вони його вже іншими людьми. Це стихія дискусій, "битви ідей", яка панує там, чи то є дух нескореної нації? Можна порізно ставитися до Майдану, та навряд чи хтось здатен бути до нього байдужим. Як і до Києва, в якому виникло таке унікальне явище. Не виключено, що саме крізь Майдан пролягає той шлях до себе, до рівноваги у стихіях конфліктів, який вітчизняні регулятори та оператори ринку відкривають для іноземних гостей України ●

ДО РЕЧІ

Два сенси нового туристичного слогану

Новий туристичний слоган "It's all about U" має подвійне значення: з одного боку, це у перекладі "Україна: це все для тебе", з іншого, є й варіант перекладу "Це все про Україну". Сама форма — літера "U" — поєднує різні символи і малюнки, зокрема, бандуру, як символ української музичної традиції, рок-гітару — символ популярної течії у сучасній музиці.

Дві голови за одну кращі

Реорганізація Міністерства доходів та зборів стала головною зброєю у боротьбі з корупційними схемами у податкових та митних платежах

Ганна КАСІЧ
"Хрещатик"

Ліквідація Міністерства доходів і зборів стала одним із найрезонансних рішень нової влади у рамках адміністративної реформи. Це рішення вітали на Майдані, у парламенті та під ним. Нині вже утворені Державна податкова служба та Державна митниця. Але... паралельно діє і "Мінсдох". Виявилося, що процес ліквідації є тривалим. І законодавці та урядовці нині ще дискутують, у якому вигляді бути органам, котрі забезпечують надходження грошей до Держбюджету. Чи не завадить це боротися з корупцією?

"Мінсдох": розділ сіамських близнюків

Претензій до "покійного" вже Міністерства доходів та зборів було чимало ще до його зняття з об'єкту уваги. Це боювання на світ, бо поєднання Податкової служби та Держмитниці у таких собі сіамських близнюків могло мати на меті удосконалення (у тому числі й спрощення) адміністрування податків, а могло — й удосконалення механізму для "вичавлювання" коштів. Відтоді, як у грудні 2012 року "Мінсдох" був створений, надходження до Держбюджету перевищували заплановані показники. Але за рахунок чого?

Заступник голови парламентського комітету з питань економічної політики Ксенія Ляпіна зазначила, що створенням Міністерства доходів і зборів було зруйновано "фінансову політику країни, оскільки Міністерство фінансів... стало відповідальним тільки за видатки, а Міністерство доходів і зборів стало відповідальним тільки за доходи". Відтак "балансу бюджету не було".

Застороги не були безпідставними

У лютому 2014 року було оприлюднено дані громадської перевірки "Мінсдоху". Отже, "кімнати-сейфу" так і не знайшли, натомість виявили чимало порушень. Так, зокрема у суботу, 1 березня, міністерством було спрямовано 58 мільйонів гривень на компенсацію ПДВ, хоча була заборона проводити будь-які переміщення ПДВ. До речі, саме через компенсацію "дутого" ПДВ щомісяця "Мінсдох" начебто здавав у "кімнату-сейфу" близько 100 млн грн "відкатів". І це лише останні епізоди активної діяльності "Мінсдоху".

Тому й не дивина, що нова влада (колишня опозиція) першочергово взялася за реорганізацію одіозного міністерства. "На папері" його ліквідували у перший день весни — саме 1 березня Кабінет Міністрів ухвалив відповідне рішення. "Мінсдох" — зло!" — констатував прем'єр Арсеній Яценюк. Але оприлюднена була постанова тільки 8 березня.

12 березня Державну податкову службу очолив Ігор Білоус, а 20 березня Державна митниця отримала й собі голову — Віталія Науменка. Нові керівники реанімованих структур вже встигли заявити про основні напрями своєї роботи. Мета єдина: прозорість і довіра. Голова Держподаткової Ігор Білоус оголосив тотальну боротьбу із крадіжками ПДВ.

"Першочергове завдання нового керівництва міністерства — стабілізувати надходження платежів до бюджету. Можливості для цього є. Це кошти тіньової економіки", — зазначив він. У свою чергу, голова Держмитниці Віталій Науменко наголосив: "Моє завдання полягає у тому, щоб служба працювала з бізнесом за рівними, наперед відомими умовами. Ми усі знаємо, що рівність та прозорість у правилах ліквідує будь-які корупційні схеми роботи".

Днями прем'єр зажадав від них негайно збільшити доходи Держбюджету і закрити усі "дірки" на митниці та зруйнувати всі тіньові схеми. На засіданні уряду у вівторок, 25 березня, Арсеній Яценюк анонсував ліквідацію податкової міліції та створення Служби фінансових розслідувань, котра й боротиметься з економічними злочинами.

Реорганізація з невідомим майбутнім

Але структури все ще у стадії реорганізації. Віталій Науменко та Ігор Білоус обіймають посади заступників міністра доходів та зборів. Більше того, законодавці та експерти мають різні думки щодо остаточного "вигляду" податкової та митної служб, особливо з точки зору посилення боротьби з корупцією.

Завідувач відділу економічного зростання та структурних змін в економіці Інституту економіки та прогнозування НАН України Лідія Шинкарук у коментарі "Хрещатику" висловила за реорганізацію Міністерства доходів і зборів, "тому що в одному центрі сконцентровано контроль не лише за легальними, а й за нелегальними операціями. Тому розмежування функцій митної та податкової має сенс".

Тож кому підпорядковуватимуться податкова та Держмитниця? Виявляється, це питання на сьогодні — чи не головне для процесу реорганізації "Мінсдоху".

Так, автор вже історичної постанови про ліквідацію "Мінсдоху" Сергій Міщенко в ексклюзивному коментарі "Хрещатику" зазначив, що питання подальшого існування податкової та митної служб полягає у тому, щоб вони були підзвітні лише прем'єр-міністру. "Не повинна бути "прокладка" у вигляді міністерства, яка буде смикати і податкову, і митницю. Це ж два великі органи, які збирають податки та забезпечують надходження до Держбюджету, а вони міністру доповідатимуть. Якщо ма-

ють працювати окремо — то вони окремо і звітуються прем'єру". Якщо ж не вдасться втілити у життя таку схему підпорядкування податкової та митниці, "буде той самий "Мінсдох".

Натомість колишній міністр фінансів Віктор Пинзенник переконаний, що податкова служба та Держмитниця мають входити до Міністерства фінансів, бо це міністерство реалізує функції виконання бюджету. А податки — це доходи. І я не уявляю собі, як управляти, як доручати виконати бюджет, коли ці підрозділи, які забезпечують виконання доходів, не підпорядковані Мінфіну".

Тим більше, було цікаво дізнатися думку автора закону про створення "Мінсдоху", голови комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Віталія Хомутинніка. На його погляд, сама ідея була прогресивною, адже "це світова практика: єдиний орган, єдина база, єдиний контроль, аудит і так далі. Але у нашій системі вишло так, що персоналлі іноді впливають більше, ніж закони. Тому, як тільки з'являється сильний керівник, та ще й і з сильним "перегином", він починає всю цю силу і потужність в інший бік нагинати. Так і вийшло, що Міністерство доходів та зборів себе дискредитувало саме через ці підходи. Значно розвиненою корупцією, котру вивели на рівень державних майданчиків, державних програм". Віталій Хомутиннік вважає, що можна було б зберегти єдину структуру і підпорядкувати її Міністерству фінансів.

Про роль персони у дискредитації "Мінсдоху" говорила і Ксенія Ляпіна: "Не статус міністерства дозволив будувати схеми. Схеми будувалися на особистих зв'язках. Ось Захарченко кришував половину схем, став міністром внутрішніх справ, це щось змінило? Ні, він продовжив кришувати схеми відмивання ПДВ. І зруйнувати їх — це спільні зусилля податкової, митниці та МВС мають бути, тому що всі ці схеми — кримінальні". Але реорганізація необхідна, бо "сам собі правила пишеш — сам виконуєш, щоб так не було".

Досить рішуче проти реорганізації "Мінсдоху" висловилися перший заступник голови комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Оксана Продан: "Те, що об'єднали раніше митницю й податкову, — це правильно. І зараз розривати це — буде дуже болючий процес. Як на мене — це знову створення непрозорих відносин між адміністраторами податків... І коли ПДВ є і в податковій, і в митниці, а платник один, розірвання цих баз

спільних — це насправді створення якихось непрозорих механізмів".

Бізнес подивиться, що воно буде

Доки вгорі дискутують, у долині спостерігають. Підприємці воліють дочекатися перших серйозних рішень керівників податкової та митної служб, а там уже робити попередні висновки. На професійних форумах в Інтернеті представники малого та середнього бізнесу набагато більше стурбовані, чи не зазнає змін налагоджена схема надання звітності, а якщо зазнає, то чи будуть ці зміни на краще. Проте, що бізнес моніторить ситуацію, знають і законодавці. Так, Ксенія Ляпіна зазначила, що підприємці навіть і не помітять реорганізації, оскільки "вони мають зовсім інші проблеми, земельні, у Києві, в першу чергу, через непрацюючу Київраду, жоден шматок землі оформити легально неможливо. А податкова — вона й залишиться податковою, все одно треба туди звітувати".

Однак Оксана Продан, яка

є й головою Всеукраїнського об'єднання підприємців малого та середнього бізнесу "Фортеця", повідомила, що "бізнес категорично проти. Тому що, коли є один орган, котрий приходить перевіряти платника, донараховувати, це для чесного бізнесу набагато простіше і зрозуміліше. Коли є два органи, можна з тим домовитись, там перекрутити, на того перекинути. Знову ж таки, перевіряючи будуть різні. Одні будуть одну частину ПДВ перевіряти, інші — іншу частину ПДВ перевіряти, і хто правіший, хто лівіший, буде незрозуміло".

За словами Віталія Хомутинніка, нині настрої в ділових колах "серединка наполовинку". Нові керівники прийшли начебто з певним прозахідним мисленням, з минулим, не пов'язаним з корупцією. Але ж залишилися вертикалі людей, які по-старому роблять те, що робили раніше. Тільки досі вони показували, що треба заносити нагору, а нині це просто беруть собі. І ось це треба викоринювати". Тому майже все залежить від керівництва: якщо буде ламати схеми реально, а не декларативно, "бізнес це відчуже, його неможливо обманути. Через місяць вже буде відомо, це "так" чи це "ні".

Голова комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонopolьної політики Олександра Кужель пропонує, аби бізнес відчув позитивні наслідки ліквідації "Мінсдоху", почати з амністії всіх тих, хто працював на схемах та "ямах", оскільки "їх ніхто не питає". А по-друге, "спростити оподаткування та знизити ставки".

Отже, перед податковою та митницею у стадії трансформації вже поставлено серйозні завдання, та й їхня реорганізація пішла углиб. Якщо ці структури впораються хоча б з викориненням "тіньових" схем та збільшати надходження до Держбюджету, можна буде вважати, що прибічники "двох голів" мали рацію ●

Столичні підприємці за зміни, але поступові

Київський бізнес не відчув значних змін від реорганізації Міністерства доходів та зборів. Про це в ексклюзивному коментарі "Хрещатику" розповіла заступник голови правління ГО "Асоціація підприємців міста Києва" Вікторія Гапоненко. За її словами, "на сьогодні підприємці міста, здійснюючи свою діяльність, стикаються із безліччю проблем (недосконалість системи, відсутність порядку функціонування тимчасових споруд на території міста, наявність договорів пайової участі, термін дії яких сплив, як це задекларувати в звітності і т. ін.). І від реорганізації значних змін підприємці ще не відчували. Я маю на увазі — зміни позитивних, що вказали б їм на стабільність у веденні їхньої діяльності". Натомість є острахи, що реорганізація Міністерства доходів та зборів може поставити під загрозу стабільність і ритмічність наповнення бюджету і, як наслідок, стабільність фінансування соціальної інфраструктури, та негативно вплинути на діяльність інвесторів і підприємців. Розгалуженість адміністративної системи зазвичай призводить до наявності кількох керівників, кожен з яких захоче бачити власники бізнесу заручниками виконання бюджету країни". Зокрема "об'єднанні податкової та митні бази даних і єдина організаційна структура на центральному та регіональному рівнях будуть роздроблені, й відбудеться черговий перерозподіл сфер впливу". Вікторія Гапоненко непокоїться: "Децентралізація управління податковою системою вплине на швидкість руху потоків інформації між різними міністерствами. Відповідно, з'являться перехресні перевірки, відсутність єдиних стандартів процедур контролю, конкуренція між міністерствами. Підприємці на певний час можуть стати заручниками недосконалої системи, якій для приведення в дію чіткого механізму потрібен час". Поки ж "особливих змін для підприємців не відбулося, адже звітність не роз'єднують. Підприємці стикнулися винятково зі змінами, які не кожен до кінця зрозумів, що може вплинути на наявність помилок та штрафів".

Тим не менше, Вікторія Гапоненко наголосила, що "ліквідація і розподіл — частково мудрі рішення, оскільки поєднання податкової та митниці — це чудернацький симбіоз. Та всі зміни потрібно впроваджувати поступово".

СПОЖИВАЧ

Тепло і світло — для всіх

З кожним роком у столиці проводиться модернізація і реконструкція теплового та електричного господарств

Олена ДМИТРИЄВА
"Хрещатик"

На сьогоднішній важливим питанням для Києва залишається енергетична безпека. Так, вона може бути досягнута, але тільки за умови масштабних інвестицій у модернізацію столичних енергооб'єктів, генеруючого обладнання і теплових мереж, які зношені на 60%. Також важливим є і той фактор, що робиться для містян та бізнесу у частині покращення надання послуг з електроенергії і теплопостачання. "Хрещатик" вирішив дізнатися, що нас очікує у наступному опалювальному сезоні та які нові проекти створюють для киян у сфері тепло- та електропостачання. Деякі навіть знайдуть відповіді на наболілі питання.

Ціна буде стабільною

Серед основних питань, які є сьогодні у кожного споживача теплової енергії, чи буде відбуватися подорожчання послуг опалювання, бо ситуація у газових стосунках Україна — Росія залишається напруженою. Але будемо сподіватись, що суттєвих змін не відбудеться. Так, за словами генерального директора ПАТ "Київенерго" Олександра Фоменка, всі ТЕЦ використовують газ різного призначення. "Є ціна газу для населення, який ми купуємо за ціною 1 390 грн і виробляємо теплову енергію для населення. Ціна цього газу не змінювалася ні в минулому, ні позаминулому році і, я думаю, що цього року вона теж не буде змінюватися. Що стосується газу, який ми використовуємо на вироблення електричної та теплової енергії для бізнесу і для комунальних підприємств, то в кінці минулого року було зниження вартості газу для країни і в тому числі і для споживачів, зокрема для ТЕЦ-5 і ТЕЦ-6. Національний регулятор переглянув вартість газової складової не тільки для бізнесу, але і для комунальних підприємств, а також переглянув тарифи на вироблення теплової та електричної енергії саме в частині газової складової. Тому сьогодні в перебігу трьох останніх місяців ми поставляли

теплоносії, електроенергію на ринок за зниженою ціною газу. Якщо ж газова складова буде переглянута, то, я думаю, національний регулятор своєчасно відреагує і скоригує тарифи. Ми не прогнозуємо зростання вироблення електричної енергії в цьому році, але будемо, як і раніше, працювати у тепловому режимі", — зазначив пан Фоменко.

Орієнтир на клієнта

Варто зазначити, якщо у споживача виникнуть питання щодо електроенергії і теплопостачання, то він може звернутися як до центру обслуговування клієнтів, так і зателефонувати до call-центру. На сьогодні в Києві вже працює 4 центри обслуговування, а до кінця 2014 року в столиці будуть працювати вже 11 центрів, які обслуговуватимуть до 1000 клієнтів за день. Зателефонувати до call-центру можна за номерами — 1588 з міського або з мобільного (044)202-15-88 (тарифікація згідно з тарифами оператора).

Для того, щоб зекономити свій час, вже сьогодні можна подавати запити через електронну пошту та отримувати відповіді у письмовому або електронному вигляді на всі поставлені запитання. "Сьогодні об-

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

робляється до 1000 листів на день, і ми виконуємо усі 100% заявок", — наголосив Олександр Фоменко. Менш важливим є напрямком — розвиток IT-послуг у частині клієнтського сайту. "Кожен клієнт, зареєструвавшись на сайті, може отримати всю вичерпну інформацію щодо тарифів по власному електроспоживанню, по можливостях оптимізації споживання, крім цього, є можливість проводити оплату по всіх наявних на сьогодні IT-послуг у фінансових інститутах. Тобто

на сайті представлені практично всі банківські структури тощо", — повідомив він. Що стосується юридичних осіб, то пан Фоменко зазначив, що була запущена нова послуга — електронний документообіг. "Наші клієнти можуть здавати електронну звітність і підтверджувати її компанією в режимі он-лайн, через сайт, не витрачаючи час і паперові носії", — розповів пан Фоменко. Так, станом на 1 січня 2014-го онлайн-платежами скористалися 45 000 клієнтів. Варто зазначити, що на початок 2013 року таких клієнтів було 5 000.

ці більш ніж 18,5 тисячі — у Дарницькому та Солом'янському районах.

Думаю, у всіх виникають питання, де отримувати нову абонентську книжку для оплати за електроенергію, коли стара закінчується. Так, за словами Олександра Фоменка, існує єдиний підхід — роздаємо консьержам в під'їздах або залишаємо у поштових скриньках, але, на жаль, поштові скриньки не захищені від зовнішнього втручання. "Що стосується наших подальших ініціатив у цьому питанні, то стратегічно ми спрямовані спілкуватися з клієнтом онлайн — через клієнтський сайт, де клієнтам не потрібно заповнювати вручну клієнтські абонентські книжки, а можна платити он-лайн і бачити, скільки було спожито електроенергії, скільки потрібно заплатити та отримати рекомендації, як знизити електроспоживання", — зазначив керівник компанії. За його словами, на прохання клієнтів з березня місяця був запущений пілотний проект з виставлення рахунків. "Таким чином, з 1 березня 23 000 клієнтів отримують рахунки, в яких компанія чітко розраховує електроспоживання, тобто розбиває на ті тарифи, які встановлені державою. Клієнт бачить, скільки він спожив, скільки потрібно сплачувати, яка заборгованість за минулі періоди. А також в телефонному режимі, через сайт або центр клієнтського обслуговування, якщо у нього виникли питання, може проконсультуватися зі спеціалістами. Такий проект працює впродовж березня місяця. Надалі компанія має намір перейти на такі рахунки з 1 січня 2015 року в повному обсязі. Також розпочинається будівництво нового об'єкта на лівому березі в районі Позняків — підстанції "Славутич". "Сьогодні цей вузол є дефіцитним, проблемним. Вважаю, що в 2016 році жителі Позняків і Дарниці отримають додаткову потужності, які дозволять не тільки збільшувати навантаження існуючих клієнтів, а й будувати нові житлові масиви", — наголосив пан Фоменко. ●

Що було зроблено

Зокрема в 2013 році компанія в рамках виконання інвестиційної програми провела капітальний ремонт енергоблоку № 3 та ТЕЦ-5 і енергоблоку № 1 ТЕЦ-6. Крім того, було розпочато реалізацію проекту реконструкції відкритого розподільчого пристрою 330 кВ та встановлення комплексного розподільчого електрогазового пристрою 330 кВ (КРУЕ — 330). Для забезпечення надійності енергопостачання, а також задоволення приросту споживання електричної енергії в центрі столиці Київенерго виконало повну реконструкцію ПС "Печерська" напругою 35/10 кВ та технічне переоснащення ПС "Львівська" із заміною обладнання напругою 35/10 кВ.

"Для стабільного проходження опалювального сезону 2013-2014 років у міжопалювальний період компанія здійснила капітальний та поточний ремонт 6-ти енергоблоків, 634-х водогрійних і парових котлів. У тому числі капітальний ремонт був проведений на 18-ти водогрійних котлах, поточний ремонт на 65-х котлах. Крім того, у 2013 році був виконаний ремонт допоміжного обладнання 29-ти теплових пунктів", — зазначив керівник компанії.

Також, за його словами, реальним кроком на шляху поліпшення стану теплових мереж є їх переладка за сучасною технологією із застосуванням попередньо ізольованих трубопроводів заводського виготовлення, заміна сальникових компенсаторів на сільфонні, застосування кульової арматури, збільшення обсягів переладки.

"У 2013 році була проведена реконструкція 45-ти ділянок теплових мереж та мереж ГВП протяжністю 62,5 км (в однотрубному вимірі) та виконано капітальні ремонти 84-х ділянок теплових мереж та мереж ГВП протяжністю 19,8 км (в однотрубному вимірі). При цьому за енергозберігаючими технологіями в 2013-му прокладено 76,5 км теплових мереж

та мереж ГВП (в однотрубному вимірі)", — зазначив пан Фоменко.

При цьому за енергозберігаючими технологіями в 2013 році прокладено 76,5 км теплових мереж та мереж ГВП (у однотрубному вимірі).

В цілому, загальна протяжність перекладених компанією теплових мереж та мереж ГВП в рамках виконання інвестиційної програми та капітальних ремонтів в 2013 році склала 82,3 км (в однотрубному вимірі), що в 4 рази більше, ніж у 2010-му, і в 14 разів більше, ніж у 2009 році.

Крім того, в 2013 році Київенерго реалізувало Пілотний проект з переладки теплових мереж з повною заміною складних ділянок теплових мереж у Голосіївському, Деснянському, Святошинському та Шевченківському районах загальною протяжністю більше 11 км труб центрального опалення та гарячого водопостачання.

"У нинішньому році компанія планує збільшити обсяг інвестицій в модернізацію і реконструкцію теплового та електричного господарств столиці до 1,5 млрд грн. Вже в березні ми приступили до планових ремонтів теплових пунктів, а по закінченню опалювального сезону продовжимо оновлювати теплове господарство столиці. Гідравлічні випробування мереж та ремонтні роботи, які ми проводимо влітку, необхідні. Якщо не здійснювати планові ремонтні роботи, то в опалювальний сезон наші споживачі не зможуть у повному обсязі скористатися гарячою водою та опаленням через пошкодження на теплових мережах", — підкреслив генеральний директор компанії.

В 2013 році компанія інвестувала в енергогосподарство столиці 1,04 млрд грн (з ПДВ), що на 58,9% або на 385,8 млн грн перевищує аналогічний показник 2012 року.

Зокрема в 2013 році у розвиток генеруючих потужностей компанія інвестувала 381,6 млн грн, в розвиток напрямку дистрибуції — 402 млн грн, у розвиток і модернізацію системи теплопостачання — 244,2 млн грн.

КИЇВ ДІЛОВИЙ

Робота буде всім

Попри політичні катаклізми, столичний ринок праці залишається відносно стабільним

Світлана МАЖУРІНА
"Хрещатик"

Політична та економічна кризи, війна, анексія Криму і долар по 11 грн... Усі ці та інші страхи змушують багатьох особливо непокоїтися про роботу. Поки що люди турбуються даремно. Експерти заспокоюють: де-де, а в столиці ситуація на ринку праці не погіршиться.

Трішки лихоманить

Було б перебільшенням стверджувати, що спад ділової активності в Україні аж ніяк не позначився на ринку зайнятості, в тому числі і в столиці. Щодо прогнозів Кабміну, то ВВП України цього року знизиться на 3 % по відношенню до попереднього, а інфляція зростає на 12 %. Звісно ж, закриття підприємств позначиться на діловій активності населення.

За даними Дослідницького центру Міжнародного кадрового порталу "HeadHunter Україна", політичні події та економічна нестабільність дійсно впливають та завдають серйозних збитків у всіх галузях економіки. Однак події на Майдані хоча і змусили роботодавців дещо обережніше підходити до набору персоналу, все ж до "катастрофи" на ринку праці не призвели. Тому наразі спостерігається тенденція до оптимізації штату і витрат, про які експерти говорили ще влітку 2013 року.

HR директор rabota.ua, коуч Наталя Бровченко зауважує, що, враховуючи нинішній перебіг подій в країні, робити якісь конкретні прогнози по ринку праці наразі складно. "На жаль, до компанії звертаються багато людей, мовляв, їх відправили у відпустку, а на деяких виробництвах перейшли на скорочений робочий день. Є випадки, коли роботодавці просять працівників звільнитися та обнадіюють обіцянками — якщо ситуація покращиться, то через 3 місяці вони зможуть повернутися на свої робочі місця тощо, — говорить пані Бойченко та додає, — наприклад, бізнес буде максимально налаштований, щоб зберегти кращих працівників, з якими далі будуть розбудовувати компанію".

Тим часом, як повідомляють "Хрещатику" у прес-службі КМЦЗ, рівень зайнятості в Києві залишається найвищим у державі, в тому числі і в порівнянні з періодом минулого року. "За 2 місяці 2014 року в столичній службі зайнятості зареєстровано 3,3 тис. безробітних осіб, а за відповідний період минулого року ця цифра сягала 3,5 тис. Якщо станом на 1 березня 2014 року перебувало на обліку 9493 безробітних, то на відповідну дату торік це було 9542 безробітних. До того ж упродовж 9 місяців

2013 року рівень зайнятості населення в м. Києві зріс в порівнянні з відповідним періодом минулого року від 64,9 % до 65,2 %. А рівень безробіття (за методологією Міжнародної організації праці) знизився від 5,3 % до 5,1 %.

Втім, ситуація на ринку праці складається непогано. За словами керуючого партнера "Віче Консалтинг Груп" Ірини Синчалової, у зв'язку з останніми подіями в державі роботодавцям довелось заморозити вакансії. Однак яскраво виражених закономірностей щодо скорочення працівників не було, на противагу тому, як це можна було спостерігати в 2009 року за часів глобальної економічної кризи. "Можна говорити, що вакансії в усіх сферах діяльності заморозувались або й досі заморожені не стільки з економічних причин, скільки це було пов'язано з психологічними моментами — безпекою себе і своєї країни, а також ризиків з безпекою ведення бізнесу. Але на сьогодні відсутні будь-які підстави щодо скорочення працівників в подальшому", — переконує вона.

"При цьому варто зазначити: на одну вакансію серед вищих державних службовців, керівників претендувало по 4 особи, а професіоналів та фахівців — по 2 особи", — розповідають фахівці у КМЦЗ.

Також, згідно з даними КМЦЗ, найбільшу чисельність осіб, зареєстрованих як безробітні, складають особи, які були звільнені з роботи. На них припадає приблизно 92 % від загальної кількості зареєстрованих. На випускників навчальних закладів припадає лише 1 % зареєстрованих осіб від загальної кількості, а 8,3 % — це особи передпенсійного віку.

Тенденції й зарплати

А ось відносно того, чи варто працівникам розраховувати на зростання заробітних плат у поточному році, думки фахівців кадрових і рекрутингових агентств однакові.

"Традиційно роботодавці в Україні закладали підвищен-

ня заробітних плат на рівні 10 %. Але цього року ситуація суттєво змінилася — падіння гривні, зростаюча інфляція — з одного боку, а з іншого — перехідний економічний період, зростає безробіття. Швидше за все, роботодавці в черговий раз замисляються над оптимізацією чисельності персоналу, над скороченням витрат на розвиток людських ресурсів, над прив'язкою доходу топ-менеджерів до результатів, яких досягнуто", — розповідає гендиректор рекрутингової компанії WORLD STAFF Дмитро Толмачов.

Зі свого боку, Наталя Бровченко каже, що на сьогодні для багатьох працівників важливо зберегти заробітну плату на тому рівні, яка вже є. А от підвищення навряд чи доведеться очікувати. Можливо, деякі компанії переглянуть оплати працівникам, але тільки для ключових фахівців, підкреслює вона.

У середньому, за даними ГУ статистики міста Києва, середня заробітна плата за січень 2014 року становила 4782,64 грн. Також, як повідомляють спеціалісти КМЦЗ, середній розмір оплати праці тих вакансій, які надали роботодавці Києва станом на березень поточного року до

столичної служби зайнятості, становив 3200 грн.

Зі слів Дмитра Толмачова, найбільшим попитом на ринку праці користуються технічні спеціалісти та менеджери з продажу. Окрім того, на ринку не вистачає програмістів. Відтак попит складає приблизно 5—6 пропозицій на 1 кандидата. "До прикладу, заробітна плата програміста в столиці, в залежності від його кваліфікації, складає в середньому від 4000 до 30 000 грн, а менеджери з продажу отримують від 3000 до 7000 грн та приблизно стільки ж преміальних виплат", — пояснює він.

Зокрема, як розповідають у прес-службі КМЦЗ, в столиці серед напрямків підвищення кваліфікації, які користуються попитом — переважно спеціалісти IT-сектору, бухгалтери, маркетологи, менеджери різних сфер. Що ж до решти спеціальностей, то тут переважають адміністратори, секретарі керівника, обліковці тощо. Так, за їх інформацією, упродовж 2013 року у КМЦЗ професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації проходило 6,1 тис. безробітних громадян. А протягом січня-лютого цього року ця цифра сягнула 1,7 тис. безробітних. До того, як

ДО РЕЧІ

За даними опитування Міжнародного кадрового порталу "HeadHunter Україна", враховуючи непросту економічну і політичну ситуацію в Україні, трудова міграція стала актуальною для багатьох українців. Як і раніше, відсоток тих, хто колись розглядав для себе можливість переїзду, дуже високий — 93 %. Наприкінці 2012 року цей відсоток був нижчий, проте всього лише на 2 %.

Однак, незважаючи на негаразди останнього часу, кількість тих, хто серйозно стурбований еміграцією, практично не змінилась і складає 44 % опитаних респондентів (у листопаді 2012 року аналогічний показник складав 48 %).

Найпопулярніші причини полишити Україну — економічні. Багато хто впевнений: в Україні надто низькі зарплати і немає перспектив для розвитку. Також офісним працівникам складно побачити хороше майбутнє для себе і своєї сім'ї та реалізуватися в професійному плані.

Отримавши реальну пропозицію переїхати, категорично будуть незгодні тільки 3 % опитаних. Із принципових мотивів переїзду не схвалює 1 % опитаних, ще 2 % сказали, що є непереборні обставини, які не дозволяють розглядати таку можливість. Для решти респондентів відповідь на питання "їхати чи не їхати" залежатиме від того, наскільки пропозиція буде задовольняти їх запити.

повідомили у прес-службі КМЦЗ, із загальної кількості безробітних осіб, які перебували на обліку в службі зайнятості, проходили навчання за 2013 рік: 6091 особа, з початку 2014-го — близько 800 осіб.

Чи варто очікувати змін?

За словами Дмитра Толмачова, починаючи з осені 2010 року і донині ринок рекрутингу в Україні поступово відновлювався. Проте в другій половині минулого року намітилася тенденція до спаду ринку праці на рівні 10—15 % в порівнянні з 2012 роком, що викликано політичною нестабільністю в країні.

Що ж до прогнозів, то пан Толмачов вважає — ринок праці в 2014 році буде безпосередньо залежати від політичної та економічної ситуації в державі. В Україні нинішні тенденції до спаду ринку праці можуть зупинитися цієї осені, стабілізувавшись внаслідок проведення заявлених економічних і законодавчих реформ. Однак це буде можливо тільки за умови політичної стабільності в світі та

чітких цілеспрямованих змін в Україні. Все разом це може призвести до поліпшення інвестиційного клімату в країні і, як наслідок, до залучення нових інвестицій в економіку. Також, на його думку, варто звернути увагу і на перехідний період, у якому зараз перебуває наша економіка. Адже, підписуючи економічну частину угоди про Асоціацію з ЄС, слід розуміти, що з цим пов'язані певні ризики. В першу чергу — це ризик високої конкуренції з європейськими виробниками. Тільки ті компанії, які зможуть швидко пристосуватися до умов висококонкурентного ринку, зможуть вижити і розвиватися далі. Неефективні підприємства будуть йти з ринку, закриватися або перепродаватися, що в свою чергу позначиться на рівні безробіття в країні.

Зазначимо, що попри певні складнощі на ринку праці, не варто поспішати робити передчасні висновки. Адже справжні професіонали завжди в ціні. Тим більше — усім безробітним КМЦЗ посприє у працевлаштуванні і здобутті нової професії або ж перекваліфікації ●

Умови виплати допомоги по безробіттю

Як зазначає прес-служба КМЦЗ, розміри соціальних виплат залежать від страхового стажу, підстави звільнення та розміру заробітної плати, отримуваної громадянином перед звільненням.

Таким чином, право на допомогу по безробіттю залежно від страхового стажу мають застраховані особи, визнані у встановленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали на умовах повного або неповного робочого дня (тижня) не менше 26 календарних тижнів і сплачували страхові внески.

Право на допомогу по безробіттю без урахування страхового стажу мають особи, визнані в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали менше 26 календарних тижнів, а також особи, які бажають відновити трудову діяльність після тривалої (більше 6 місяців) перерви, та застраховані особи, звільнені з останнього місяця роботи. Що стосується молоді, яка закінчила або припинила навчання у загальноосвітній, професійно-технічній і вищій навчальній закладах, звільнилася зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і яка потребує сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце у разі реєстрації в установленому порядку, допомога по

безробіттю встановлюється у мінімальному розмірі.

Допомога по безробіттю може бути призначена на підставі:

- особистої заяви безробітного;
- довідки про середню заробітну плату за останнім місцем роботи;
- трудової книжки;
- відомостей про страховий стаж та заробітну плату (дохід, грошове забезпечення), розмір сплаченого єдиного внеску, що містяться в реєстрі застрахованих осіб Пенсійного фонду України.

Розмір допомоги по безробіттю встановлюється у відсотках до їх середньої зарплати (доходу) та залежно від страхового стажу:

- до 2 років — 50 %;
- від 2 до 6 років — 55 %;
- від 6 до 10 років — 60 %;
- понад 10 років — 70 %.

Залежно від тривалості безробіття, допомога по безробіттю виплачується у відсотках до визначеного розміру:

- перших 90 календарних днів — 100 %;
- протягом наступних 90 календарних днів — 80 %;
- у подальшому — 70 %.

МЕГАПОЛІС

Новини

Голосіївці провели загальнорайонну толоку

Традиційно з початком перших, по-весняному теплих днів, у столиці розпочинається двомісячний з благоустрою. 22 березня у Голосіїві відбулася загальнорайонна толока, у якій взяли участь понад 1 200 осіб. Цього дня навіть погода сприяла активній праці всіх небайдужих мешканців, тож завдяки злагодженій роботі працівників комунальних служб, співробітників понад 247 підприємств, установ та організацій району було прибрано більш ніж 1 178 240 кв. м парків, скверів, газонів, зелених зон, ділянок вздовж доріг, ліквідовано 15 несанкціонованих звалищ. А за допомогою 38-ми одиниць спецтехніки протягом дня було вивезено 204 куб. м побутових відходів.

На цьому роботи з благоустрою території району не закінчуються! Вже наступної суботи, 29 березня, усі охочі мають нагоду долучитися до прибирання району ●

"Красою душу напою"

Під таким гаслом бібліотеки Дарницького району провели заходи до Всесвітнього дня поезії. У сьогоднішньому житті так не вистачає поезії, цієї краси людських почуттів, краси природи, краси життя. До бібліотеки № 133 завітала видатна українська поетеса, публіцист, педагог, перекладач, член Національної спілки письменників України Людмила Паниченко. Бібліотека, яка понад 10 років займається екологічною просвітою мешканців Дарниці, запросила на зустріч зі старшокласниками гімназії "Діалог" саме цю авторку, яка так багато пише на екологічну тематику. Адже перша сходинка до духовності — жити в гармонії з природою, в любові та доброті, які врятують світ. Людмила Василівна ознайомила присутніх зі своїми віршами про природу і тварин, в яких прищеплює любов до природи, навколишнього світу та рідного краю ●

У Всесвітній день боротьби з туберкульозом на Печерську відбулася інформаційно-просвітницька акція

Співробітники Печерського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді взяли активну участь в інформаційно-просвітницькій акції "туберкульоз виліковний". Захід присвячений Всесвітньому дню боротьби з туберкульозом, який відзначають 24 березня. Головна мета акції — максимально розповсюдити буклети, зокрема донести до населення інформацію про те, що на туберкульоз може захворіти кожен, проте він виліковний.

Захід відбувся біля станції метро "Либідська" та "Дружби Народів". Фахівці із соціальної роботи розповсюдили 300 буклетів, у яких зазначалась інформація про хворобу, симптоми, характерні для туберкульозу, та профілактичні заходи, які потрібно вживати для збереження здоров'я. Адже головна зброя проти хвороби — це обізнаність населення — "проінформований, отже озброєний". ●

"А до нас прилітають лелеки"

Нещодавно в підлітковому клубі "Славутич" відбувся захід "А до нас прилітають лелеки" за участю родинного клубу "Оберіг" та вокального колективу "Капітошки", що в Оболонському районі столиці. Розпочався концерт із оспівування весни, земної краси та рідної неньки України (діти співали веснянки, водили хороводи, читали вірші). Особливе місце у заході було приділене матері — берегині роду, вшануванню народних традицій та зміцненню родинних стосунків. Загалом мистецький вечір пройшов у теплоту та дружньому колі, який поєднав декілька поколінь: від наймолодших — до найстарших ●

Якість води-онлайн

У Києві гарантують якість рідини з-під крану та обіцяють надавати інформацію про її склад через мережу Інтернет

Наталка МИКОЛАЄНКО
"Хрещатик"

Питна вода, яка подається у будинки киян, відповідає санітарним нормам і правилам. Працівники "Київводоканалу" готові присягнути, що це саме так, і запевняють, що самі п'ють рідину з-під крану. Напередодні Всесвітнього дня водних ресурсів представники ЗМІ мали змогу відвідати та на власні очі побачити роботу Центральної лабораторії з контролю якості питної води Департаменту експлуатації водопровідного господарства ПАТ "АК "Київводоканал". Саме тут "продукт" щодня тестують за 22-ма показниками.

"У День водних ресурсів увесь світ під егідою ООН привертає максимальну увагу до проблемних питань забезпечення люду питною водою. Якість питної води, яка подається у будинки мешканців Києва, повинна обов'язково відповідати санітарним нормам і правилам, адже від цього залежить здоров'я людей. Основна функція нашої лабораторії — контролювати суворе дотримання цих норм", — зазначив

Аналіз води, за різними показниками, — це складний і довготривалий процес, який можуть здійснювати лише кваліфіковані фахівці за наявності відповідних умов, реагентів та обладнання

генеральний директор ПАТ "АК "Київводоканал" Андрій Білик.

Також Андрій Олександрович зазначив, що в рамках Програми "Питна вода міста Києва на 2010-2020 роки" Київводоканал, перш за все, планує запровадити знезараження питної води гіпохлоридом натрію, який добувають електролізом повареної солі, а не рідким хлором. Це дозволить зробити технологію підготовки питної води на Дніпровській та Деснянській водопровідних станціях безпечнішою, оскільки буде відсутній ризик витоку хлору, а також вдосконалив процес дозування знезаражувача. Проекти заводів із

виробництва гіпохлориду натрію уже розроблені і тривають пошуки інвесторів. Можливо, залучать кошти Світового банку.

"Серед інших планів Київводоканалу — створення лабораторно-інформаційного водного центру, що також входить до переліку заходів програми "Питна вода". Аналогічні структури є у багатьох країнах Європи. Такий центр повинен працювати як в режимі лабораторних досліджень, так і надавати можливість споживачам отримувати он-лайн розширену інформацію про якість води у тому чи іншому районі міста", — додав Андрій Білик.

Нагадаємо, що на офіційному веб-сайті Товариства у розділі "Споживачам/Контроль якості води" щотижня оновлюється інформація щодо якості річкової та питної води на виході з Дніпровської та Деснянської водопровідних станцій.

"Ми цілодобово суворо контролюємо якість питної води у розподільчій мережі. Крім того, паралельні дослідження здійснює Державна санепідемслужба. Саме тому з усією відповідальністю запевняю, що водопровідна вода у місті Києві епідемічно безпечна та має збалансований мінеральний склад. На відміну від значного обсягу бутильованої води від різних сумнівних виробників, яка зараз широко представлена на ринку і коштує в десятки разів більше за водопровідну", — зазначила заступник начальника Центральної лабораторії Ганна Кочманюк.

Також вона звернула увагу на те, що аналіз води, за різними показниками, — це складний і довготривалий процес, який можуть здійснювати лише кваліфіковані фахівці за наявності відповідних умов, реагентів та обладнання. Саме тому пропозиції різних комерційних структур провести безкоштовно експрес-аналіз водопровідної води у квартирі — не що інше, як маркетинговий хід для продажу побутових фільтрів ●

Казка та Троєщині

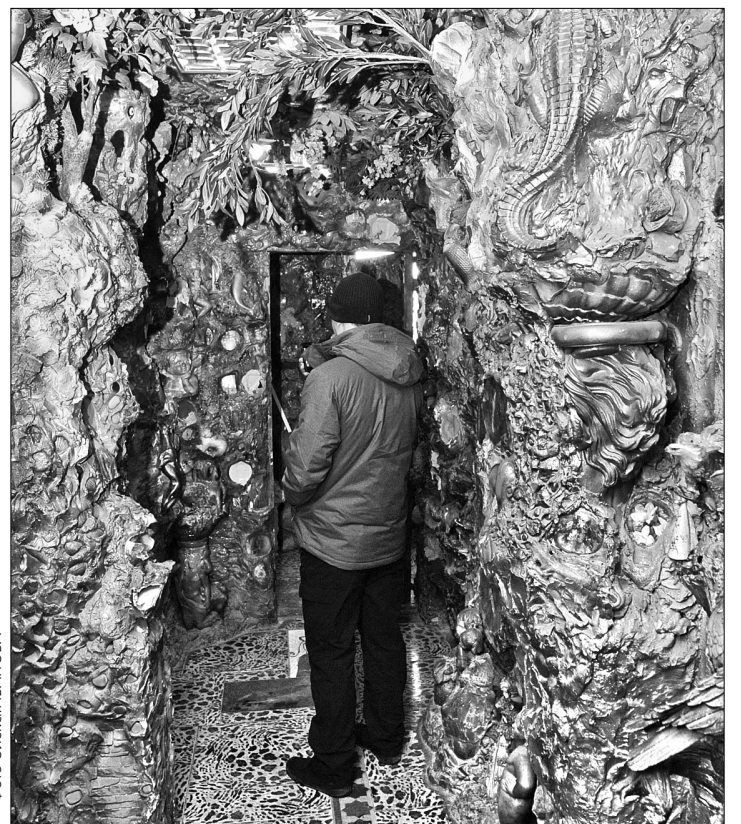
Майже щодня на вулицю Радунську, 26 приїждять кияни та гості столиці, щоб подивитися на звичайний під'їзд, який став витвором мистецтва

Кирило ФОМІНОВ
"Хрещатик"

Київ багатий на талановитих людей, які своїми силами його прикрашають, створюють атмосферу художньої творчості, роблять вулиці столиці яскравішими. І зустріти витвори митців можна не тільки у центральній частині міста, а й майже у будь-якому його куточку. Але менш за все можна очікувати на щось незвичайне у звичайному житловому будинку на Троєщині. Проте немає перешкод для талантів, і казку можна побачити на тринадцятому поверсі будівлі за адресою — вул. Радунська, 26.

У звичайному панельному будинку на Троєщині можна побачити психоделічну картину із цементу, глини, дзеркал та іграшок, що яскраво розмальована, та у якій поєднуються релігія, світогляд автора та мільйони інших ідей. Все це називається "програмуванням структури простору". Декілька років витратила столична художниця Тетяна Піка, щоб перетворити звичайний під'їзд, який колись був притулком для наркоманів, на витвір мистецтва. Проте візуальна краса не була єдиною метою авторки, вона намагалася змінити ауру світу. "Тут змінюється структура простору. Людина має енерго-інформаційне поле, душу, у якій записана програма, з якою ви народжуєтесь. Люди називають це долею. Але долю можна змінити", — зазначає пані Тетяна. Сама вона стверджує, що ця атмосфера допомогла їй вилікуватися від раку та слугує ліками для інших відвідувачів під'їзду. Слід зазначити, що не так давно він був місцем пам'ятки для зацікавлених. Звісно, не всім це подобалося, і час від часу були спроби зіпсувати казку, проте митець завжди все відтворювала знову.

"Не дивлячись на вмовляння, деякі підлітки іноді тут щось ламали. Але авторка витвору завжди слідувала за всім, прибирала. Нещодавно вона переїхала звідси, проте все одно іноді приїжджає сюди та доглядає за своїм витвором. Вона хороша людина", — поділилася з "Хрещатиком" киянка Ліза, яка мешкає на тому ж поверсі. Ліпити цю експозицію Тетяні допомагали її знайомі, які приносили і іграшки, що стали частиною образу — деякі купували, деякі знаходили на сміттєзвалищах. Тут є і закохані пари, і козак, і різноманітні звірі, штучні рослини, тощо. Все це нагадує казкову печеру, наповнену тисячами елементів, на вивчення яких можуть піти години.

У звичайному панельному будинку на Троєщині можна побачити психоделічну картину з цементу, глини, дзеркал та іграшок

Звісно, перетворення звичайного під'їзду панельного житлового будинку на мистецьку експозицію подобається не всім. Своєрідну реакцію вона викликає і у відвідувачів: "Це дуже красиво і цікаво, проте жити у таких умовах я б не хотів. Це точно не для клаустрофобів", — зазначив пан Іван, який теж прийшов подивитися на троєщинську пам'ятку. Якщо ж деякі сусіди вже звикли до незвичної обстановки, то інші продовжують боротися з нею, проте законним шляхом. Так, вже є дві постанови суду про ліквідацію багаторічної праці Тетяни Піки, тому якщо ви хочете усе це побачити, то треба поспішати ●

МЕГАПОЛІС

М'яч слону

Кияни беруть зоопарк під контроль

Ірина ЛАБУНЬСЬКА
"Хрещатик"

Устоличному зоопарку створять Громадську раду. Сподіваються, це допоможе зупинити потік негативної інформації проти закладу. Кияни зможуть контролювати, як, чим і скільки годують тварин, як їх доглядають, на що йдуть гроші. Радитимуть, що необхідно виправити і як це краще зробити. Наступне засідання відбудеться 29 березня. Долучитися може кожен небайдужий.

Інформаційна війна

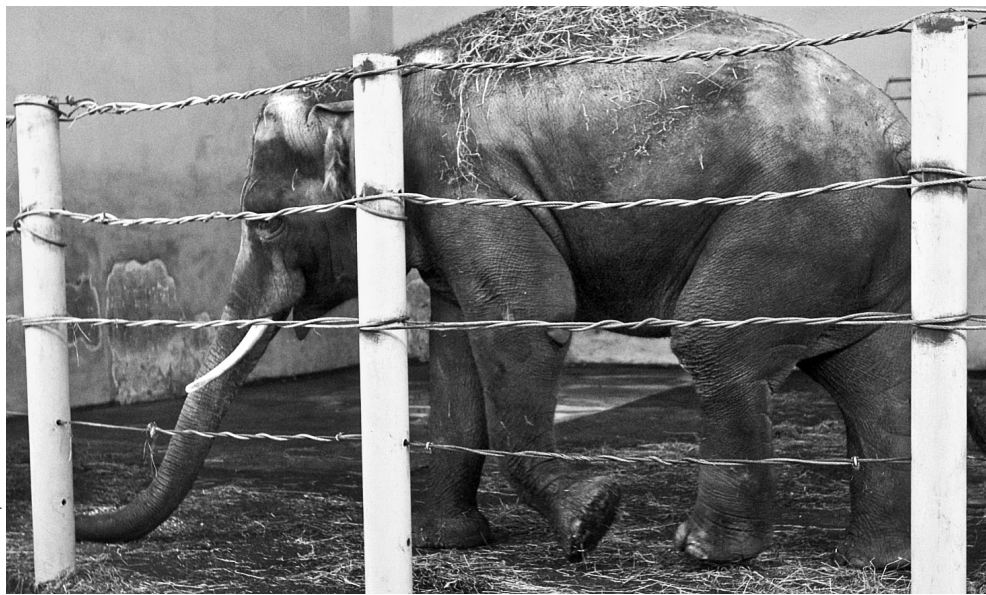
Сьогодні усі українці врешті зрозуміли, наскільки брудною і нищівною може бути інформаційна війна. Ось уже кілька років від подібного страждає Київський зоопарк. Якщо ЗМІ бракувало тем, одразу писали про знущання, вбивства і корупцію у зоопарку. Його критикували більш різко і часто, ніж найвидатніших корупціонерів країни. Обдаровані журналісти писали, що зоопарк — катівня і концтабір, цвинтар для тварин, працівники не фахові, а іноді і фіктивні, і точно усі злодії, бо крадуть гроші, корми і ділянки під забудову. Масові звинувачення стали причиною численних перевірок. Лише за останній рік зоопарк перевіряли шість разів. Щоправда, КРУ, яке місяць тому завершило перевірку за період 2012–2013 року, виявило порушень на суму близько 200 тис. грн. Та на рік керівництва нинішнього директора з них припадає 18 тисяч. Зауважимо, ініціатором інспекції КРУ став сам зоопарк. Заклад змушений виправдовуватися, просити, доводити, що не крадуть і не вбивають. Останній випадок — кілька тижнів тому помер тапір. І хоч смерть його природна — від віку та хвороби, ЗМІ швидко назвало тварину черговою жертвою кривавих працівників звіринця. Суцільний негатив деморалізує колектив. Працювати в потоці необгрунтованих звинувачень і ненависті вкрай важко. Працівники отримують зарплату 2,5 тис. грн, а з тваринами займаються і після роботи, і у вихідні, бо люблять свою роботу і іноді витрачають власні гроші для підопічних. Сум та відчай колективу, мабуть, передається і тваринам. Аби розвіяти цю атмосферу, при зоопарку вирішили створити Громадську раду. Тепер кияни зможуть контролювати діяльність закладу по всіх напрямках — від годівлі і догляду тварин до питань реконструкції і побудови об'єктів. Перша зустріч близько 15 представників громадських організацій, наукових установ, активістів тощо відбулася днями. Тоді й обговорили найбільш актуальні проблеми.

Великий слон — великі проблеми?

Оскільки не всі кияни зоофахівці, проблеми вони визначають "на око" — що помітили, про те і говорять. Хтось стурбований, куди ділися пінгвіни, інші занепо-

коєні відсутністю мавп. Впевнені, звірям тісно, їх не годують, у вольєрах не прибирають. Все це правда лише дуже частково. З приміщеннями для тварин дійсно не найкраща ситуація. Чимало об'єктів ще з 70-х років минулого століття, а один збудований у 1924 році. Втім, не тісно майже нікому. Приміром, найбільшому мешканцю зоопарку слону Хоросу. Площа його критої "хатинки" 150 кв. м. Тоді як за європейськими нормами для дорослого слона достатньо і 50

метрів. Годують його повноцінно, за графіком, прибирають у вольєрі двічі на добу. Відвідувачів насторожує поведінка слона. Мовляв, він стривожений, часто тупіє на місці. Фахівці кажуть, має стереотипію. Це не психічна хвороба, а певний тип поведінки, звичка. У Хоросу вона не через знущання працівників зоопарку. Тупцювати слон почав ще у Берліні, де і народився. Вважати, що це біда, не варто. Стереотипія властива людям. Хтось із присутніх на нараді згадав звичку геніального футболіста та тренера Валерія Лобановського. Попри все, члени Громадської ради вирішили, що Хоросу треба більше уваги. Оскільки контакт з ним непрямий — через огорожу, тож спілкування не зробиш тіснішим, придумали купити слоника іграшок. "Якщо виникають якісь запитання, кияни зможуть надати нам перелік, і ми до чергової зустрічі намагати-

У цю суботу слону Хоросу члени Громадської ради пообіцяли принести перший подарунок — м'яч, щоб він бавився і не сумував

мемось підготувати відповіді. Також можна вносити свої пропозиції: разом обговоримо, що і як можна вирішити, реалізувати. І не тільки зоологи, ветеринари чи директор, залучимо службу замовника, інженерну, юридичну. Тобто всі питання можна обговорити, з'ясувати, порадитися. І це буде консенсус та співпраця замість постійних звинувачень. Ми, кожен зі свого бо-

Голова КМДА Володимир Бондаренко зазначив, що тема Київського зоопарку дуже актуальна для громади. А деякі рішення та розпорядження, що приймалися в різні часи, викликали значний публічний резонанс.

"Переконали, що все, що діється у Київському зоопарку, має бути під контролем громадськості. У ході вчорашньої зустрічі між мною та новоствореною Громадською радою було досягнуто домовленості про постійний моніторинг господарської діяльності зоопарку", — зазначив Володимир Бондаренко.

ку, підходимо по-своєму до проблем зоопарку, але мета у нас спільна — щоб він розвивався", — каже головний ветеринар закладу Інна Васильківська.

Приходь, дивись, допомагай

Ініціатором створення Громадської ради зоопарку виступила зокрема Київська міська організація "Самопоміч". Її голова Арсеній Пушкаренко каже, що долучитися зможе кожен небайдужий киянин. Вся інформація буде оприлюднюватись, зокрема на сайті зоопарку. Основна функція Громадської ради — контролююча. Люди зможуть стежити, як, чим і коли годують тварин, де та за якою ціною корми купують. Як доглядають тварин. Також гуртом обговорюватимуть потреби закладу та шляхи ефективного вирі-

шення поточних проблем. Кожен може допомогти своїми знаннями, вміннями чи за бажання навіть матеріально. У тому, що кияни відгукнуться на заклик, ніхто не сумнівається. Адже вони вже на тому ж таки Майдані довели, що не байдужі до проблем, і їх потужна, а головне щира підтримка здатна докорінно міняти ситуацію. Тварини в зоопарку не закликають, не виголошують гасел, але вони чекають киян, адже заради відвідувачів вони і живуть. Наступне засідання Громадської ради, на якому затвердять положення і окреслять перші завдання, розпочнеться об 11.00 в суботу, 29 березня. Одразу після спілкування о 13.00 на території зоопарку почнеться суботник. До речі, в цей день слону Хоросу громада пообіцяла принести перший подарунок — м'яч, щоб він бавився і не сумував ●

Відтепер кияни зможуть контролювати, як, чим і скільки годують тварин в зоопарку, як їх доглядають, на що йдуть гроші

ПРЯМА МОВА

Постійна комісія з питань екологічної політики протягом трьох років, відколи я її очолюю, систематично переймається проблематикою зоопарку. Ми неодноразово заявляли про необхідність створення Громадської ради, впровадження громадського контролю за використанням коштів і вирішенням проблем закладу. Тому що треба зняти оце напруження, яке ми спостерігаємо останні роки. Слава богу, з приходом пана Кирилюка відбулася певна стабілізація ситуації. Звичайно, є багато проблем. Тому перше комунальне підприємство нашого екологічного напрямку, яке ми заслухали цього року одразу після новорічних свят, — зоопарк. Провели комісію, де заслухали про використання коштів з природоохоронного фонду. Це говорить про нашу стурбованість і увагу до цього підприємства. Повторюся, надто багато негативу було довкола нього. Думаю, що перш за все потрібно повністю відкрити для громадськості всю систему закупівель зоопарку, щоб все робилось прозоро. Адже це один з найбільших дестабілізуючих факторів. І також, звичайно, повинен бути під громадським контролем процес реконструкції зоопарку. Велику увагу комісія приділяла питанню будівництва океанаріуму. Ми завжди були проти, і зараз цю проблему потрібно далі піднімати і вирішувати в судовому порядку. Проблеми є, але більша відкритість дозволить оперативніше їх вирішувати.

Проблем багато дуже. Я вже казав, що протягом останніх років постійно поширювався негатив довкола зоопарку. Це велика проблема. Адже негатив впливає на відвідуваність, а це надходження коштів, які ми використовуємо на корми, на енергоносії. І чим більше людей приходить, тим більше ми заробляємо. Самі розумієте, якщо постійно льють на нас бруд, то люди менше приходять. На жаль, вони вірять і обурюються, що от у нас тварини голодні, бідні, нещасні, недоглянуті. А це не відповідає дійсності. Тому основне завдання Громадської ради — контролюючої функції, аби люди могли перевірити, чи досить кормів, чи доброї вони якості, як до тварин ставляться, який догляд і порядок. Це буде контроль і створення громадської думки. Так громада зможе долучитися до обговорення усіх поточних питань зоопарку та за бажання допомагатиме їх вирішувати. Коли я прийняв зоопарк, у нас був борг 11 млн грн. На сьогодні 8 млн. Це за енергоносії, будівництво та корми. Щодо річних витрат — нам довели цифри десь 4,2 млн по екологічному фонду, 17 млн грн — це за рахунок бюджету. Ну і заробляємо. За минулий рік ми заробили на 1,2 млн більше, ніж попереднього року.

Сергій САДОВОЙ

директор Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища

У мене в Києві є улюблені місця, які я сам відвідую і завжди показую друзям, які приїждять в гості. Зоопарк має стати для киян одним з таких місць, для цього є всі передумови. Об'єднавши зусилля громади, ми можемо цього досягти. Тут дійсно красиво, цікаво, це контакт з природою, такий пізнавальний релакс. Я хочу подякувати усім, хто небайдужий і долучається до Громадської ради. Дуже гідно, що в такий непростий час, коли наелектризована атмосфера, люди все ж не забувають про тварин і опікуються ними. Докладу максимум зусиль, щоб усі бажані могли долучитися до роботи зоопарку. Головна функція Громадської ради — всебічний контроль господарської діяльності закладу. Щодо фінансів, то сьогодні у повному об'ємі фінансуються захищені статті. Колектив отримує зарплату, а тварини мають в достатній кількості повноцінний раціон. Є проблеми з фінансуванням реконструкції об'єктів, є питання боргів. Ми будемо гуртом розбиратися і вирішувати. Переконали, Громадська рада додасть оптимізму і ефективності.

Денис МОСКАЛЬ

голова постійної комісії Київради з питань екологічної політики

Кінопрем'єри тижня

"НОЙ"

Країна: США
Студія: Paramount Pictures Corporation
Режисер: Даррен Аронофські
У ролях: Рассел Кроу, Емма Уотсон, Дженніфер Коннелі, Ентоні Хопкінс
Тривалість: 120 хв.
Вікові обмеження: 12 років
Масштабну епічну драму знято за біблійним сюжетом. Це історія Ноя - батька, воїна і рятівника людства й всього живого на Землі. Картина знімали в Південній Ісландії, Голлівуді та Вашингтоні, а також Міссісіпі. Ноев ковчег був побудований в Національному історичному парку Плантаінг Філдс Арборетум у Верхньому Брукліні, Нью-Йорк. Кілька мусульманських країн заборонили картину, оскільки їхні традиції не допускають зображень пророків і посланців Аллаха.
В кінотеатрах «Україна», "Київ", "Жовтень", ІМАХ, "Сінема-Сіті Київ", мережах кінотеатрів "Баттерфляй" і "Одеса кіно"

"КРАСУНЯ І ЧУДОВИСЬКО"

Країна: Франція, Німеччина
Студія: Pathe
Режисер: Крістофер Ганс
В ролях: Венсан Кассель, Леа Сейду, Андре Дюссольє
Бюджет: 33 млн євро
Тривалість: 102 хв.
Вікові обмеження: 12 років
Нова екранізація відомої європейської казки. Дочка купця, смілива і відважна Белль,

відправляється в замок чудовиська, щоб врятувати життя свого батька. Там вона потрапляє у світ чарів і з'ясує, що жакливе Чудовисько насправді дуже нещасне, а в його грудях б'ється добре серце. Зняти ж зловісні чари зможе лише любов прекрасної дівчини.
В кінотеатрах "Київ", "Сінема-Сіті Київ", мережах кінотеатрів "Баттерфляй" і "Одеса кіно"

"ТРУБАЧ"

Країна: Україна
Режисер: Анатолій Матешко
В ролях: Олексій Горбунов, Нонна Гришаєва, Володимир Горянський, Льоня Шевченко
Тривалість: 82 хв.
Історія про юного трубача київського дитячого естрадно-духового оркестру «Березіль». Хлопчик не тільки талановито грає, а й пробує писати власну музику, яка привертає увагу всесвітньо відомого музиканта Юджина Гайсіна. На шляху до успіху стають заздрість, конкуренція, інтриги. Але дружба, взаємодопомога і любов допомагають все здолати. В сімейній музичній комедії знімалися близько 300 дітей, а композитором і автором пісень є Сергій Рябцев з гурту Gogol Bordello.
В кінотеатрах "Жовтень", "Сінема-Сіті Київ"

КІНОТЕАТРИ

"Київ", вул. В. Васильківська, 19, тел.: (044) 234-73-81, 234-33-80, www.kievkino.com.ua
"Жовтень", вул. Костянтинівська, 26, тел.: (044) 417-27-02, www.zhovten-kino.kiev.ua
"Україна", вул. Городецького, 5, тел.: (044)279-67-50, 279-82-32, www.kino-ukraina.com.ua
"Кінопаляц", вул. Інститутська, 1, тел.: (044)490-70-60, www.kinopalace.net
"Сінема-Сіті Київ", ТРЦ "Оушен плаза", вул. Горького, 176, тел.: (044) 230-72-30, www.cinemaciti.kiev.ua
Мережа кінотеатрів "Баттерфляй", www.kino-butterfly.com.ua
"Більшовик", вул. Гетьмана, 6, тел.: (044) 200-90-10
"Ультрамарин", вул. Урицького, 1-а, тел.: (044) 206-03-62, 206-03-70
"DeLuxe", вул. Горького, 50, тел.: (044)206-13-22, 206-13-24

Дитяча афіша

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦИРК УКРАЇНИ

Адреса: пл. Перемоги, 2
Тел: (044)486-39-27, www.circus.kiev.ua

28 березня (пт.) — 19.00, 29 березня (сб.) — 17.00, 30 березня (нд.) — 17.00, закриття програми "Слоно-велетні повертаються", Інтернаціональний цирк братів Гартнерів, дітям до 5-ти років вхід безкоштовно без надання вільного місця

ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Адреса: вул. Б. Хмельницького, 5
Тел: (044) 234-42-23, www.rusdram.com.ua
29 березня (сб.) — 12.00 прем'єра "Клаптики по закуточках", музична казка, Григорій Остер
30 березня (вс.) — 12.00 прем'єра "Клаптики по закуточках", музична казка, Григорій Остер

ТЕАТР НА ЛИПКАХ

Адреса: вул. Липська, 15/17
Тел: (044)253-62-19, www.tuz.kiev.ua
27 березня (чт.) — 13.00 "Чарівна Пеппі", музична вистава на 2 дії, А. Ліндгрєн, 1 год. 40 хв., для дітей від 7-ми років
28 березня (пт.) — 12.00 "Поліанна", драма, Е. Портер, 2 год. 20 хв., для дітей від 10-ти років
28 березня (пт.) — 18.00 "Поліанна", драма, Е. Портер, 2 год. 20 хв., для дітей від 10-ти років
29 березня (сб.) — 11.00 "Велосипед з червоними колесами", неймовірна пригода на 1 дію, Т. Власова, 1 год. 10 хв., для дітей від 5-ти років
29 березня (сб.) — 12.00 "Ярмарковий гармидер", народний бурлеск, Я. та І. Златопольські, 1 год. 30 хв., для дітей від 7-ми років
30 березня (нд.) — 11.00 "Зеленими пагорбами океану", казка, С. Козлов, 1 год. 20 хв., для дітей від 5-ти років
30 березня (нд.) — 12.00 прем'єра "Ля т'яб бет", новорічна казка, М. Френкель

ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

Адреса: вул. Межигірська, 2
Тел: (044)425-42-80, www.musictheatre.kiev.ua
27 березня (чт.) — 12.00 "Попелюшка", балет на 2 дії, С. Прокоф'єв, 2 год.
28 березня (пт.) — 12.00 прем'єра "Музичні класики-3", оперна абетка для дітей та їхніх батьків, «У пошуках загублених нот»
29 березня (сб.) — 12.00 "Білосніжка та семеро гномів", балет на 2 дії, Б. Павловський, 1 год. 45 хв.
29 березня (сб.) — 19.00 "Палата № 6", балет на одну дію на музику А. Пярта, "Underground", "Київ модерн-балет"
30 березня (нд.) — 12.00 "Пригоди Буратіно", мюзикл на 2 дії, О. Білаш, 1 год. 40 хв.
1 квітня (вт.) — 12.00 прем'єра "Про балет із посмішкою"

ТЕАТР ЛЯЛЬОК

Адреса: вул. Грушевського, 1-а
Тел: (044)278-58-08, www.akadempuppet.kiev.ua

29 березня (сб.) — 11.00 "Про курочку Рябу та сонечко золоте", М. Петренко, 35 хв., для дітей від 3-х років
29 березня (сб.) — 13.00 "За щучим велінням", Є. Тараховська, 50 хв., для дітей від 3-х років
29 березня (сб.) — 15.00 "Марійка і ведмідь", В. Швембергер, 40 хв., для дітей від 3-х років
29 березня (сб.) — 17.00 "Золотий ключик", О. Толстой, 65 хв., для дітей від 3-х років
30 березня (нд.) — 11.00 "Гусеня", Н. Гернет, 40 хв., для дітей від 3-х років
30 березня (нд.) — 13.00 "Червона Шапочка", Є. Шварц, 50 хв., для дітей від 4-х років
30 березня (нд.) — 15.00 "Попелюшка", Є. Шварц, 50 хв., для дітей від 4-х років
30 березня (нд.) — 17.00 "Пітер Пен", Є. Огородній за Дж. Баррі, 60 хв., для дітей від 5-ти років

Театральна афіша

27 березня — 2 квітня

ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Адреса: вул. Б. Хмельницького, 5
Тел: (044)234-42-23, www.rusdram.com.ua
27 березня (чт.) — 20.00 "Янголятко, або Сексуальні неврози наших батьків", Л. Барфус, 1 год. 50 хв.
28 березня (пт.) — 19.00 прем'єра "Усюди один...", сценічна композиція Михайла Резніковича, 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка присвячується, 1 год. 20 хв.
28 березня (пт.) — 20.00 "Ігри на задньому дворі", Една Мазія, драма, 1 год. 30 хв.
29 березня (сб.) — 18.00 прем'єра "Жінка і чиновник", комедія, Альдо Ніколаї, 1 год. 30 хв.
29 березня (сб.) — 19.00 "Різдвяні мрії", комедія, Надія Птушкіна, 2 год. 40 хв.
30 березня (нд.) — 19.00 "Заповіт цютливого баболоба", комедія, Анатолій Крим, 2 год. 20 хв.
30 березня (нд.) — 20.00 "Edith Piaf: життя в рожевому світлі", О. Гаврилюк, 1 год. 10 хв.
31 березня (пн.) — 19.00 "Любовне божевілья", музична вистава, Жан Франсуа Рен'яр, 1 год. 50 хв.
1 квітня (вт.) — 19.00 "Уявний хворий", комедія, Жан-Батіст Мольєр, 2 год. 35 хв.
1 квітня (вт.) — 20.00 "Справжній чоловік на початку тисячоліття...", Танкред Дорст за участі Урсулі Елер, 1 год. 10 хв.
2 квітня (ср.) — 19.00 "Занадто одружений таксист", комедія, Рей Куні, 2 год. 15 хв.

ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Адреса: пл. Івана Франка, 3
Тел: (044)279-59-21, 279-71-01, www.ft.org.ua

28 березня (пт.) — 19.00 "Фредерік, або Бульвар злочинів", театральний роман, Ерік-Емануель Шмітт
29 березня (сб.) — 12.00 "Шельменко-денщик", комедія, Григорій Квітка-Основ'яненко
29 березня (сб.) — 19.00 "Самотня леді", мелодрама, Ігор Афанасьєв
29 березня (сб.) — 19.00 "Жона є жона", за оповіданнями Антона Чехова
30 березня (нд.) — 19.00 "Я — спадкоємець", комедія, Едуардо де Філіппо
30 березня (нд.) — 19.00 "Швейк", за мотивами роману "Пригоди бравого вояки Швейка" Ярослава Гашека
31 березня (пн.) — 19.00 "Дами і гусари", комедія, Олександр Фредро
1 квітня (вт.) — 19.00 "Приборкання норвільвої", Вільям Шекспір
2 квітня (ср.) — 19.00 "Така її доля...", інсценізація Станіслава Мойсеєва за поезією Тараса Шевченка

ТЕАТР ДРАМИ І КОМЕДІЇ НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ

Адреса: Броварський просп., 25
Тел: (044)517-89-80, www.drama-comedy.kiev.ua
27 березня (чт.) — 19.00 "Так закінчилось літо", печальні зустрічі, І. Шоу, 2 год. 10 хв.
28 березня (пт.) — 19.00 "Ідеальна пара", Марк Камолетті, 2 год.
29 березня (сб.) — 15.00 "Дзвінок з минулого", А. Крим, 1 год. 30 хв.
29 березня (сб.) — 19.00 прем'єра "Веселощі сердечні, або кепка з карасями", інсценізація Д. Богомазова за збіркою розповідей "Чистий Дор" Юрія Ковалюка, 2 год.
30 березня (нд.) — 15.00 "Три сестри", А. Чехов, 2 год. 40 хв.
30 березня (нд.) — 19.00 "Так закінчилось літо", печальні зустрічі, І. Шоу, 2 год. 10 хв.
1 квітня (вт.) — 19.00 "Брешемо чисту правду", Х. Бергер, 2 год. 30 хв.
2 квітня (ср.) — 19.00 "Білі ночі", "Фрекен Жюлі", лабораторія молоді режисури, 2 год. 40 хв.
2 квітня (ср.) — 19.00 "Лоліта", Володимир Набоков, 3 год. 20 хв.

ТЕАТР НА ПОДОЛІ

Адреса: Андріївський узвіз, 20-б (театральна гостьова), В. Васильківська, 103 (Палац Україна)
Тел: (044)33-222-17, www.theatreonpodol.com
27 березня (чт.) — 19.00 прем'єра "Записки молодого лікаря", скорботний лист (історія хвороби), Михайло Булгаков, 2 год., театральна гостьова

28 березня (пт.) — 19.00 прем'єра "Записки молодого лікаря", скорботний лист (історія хвороби), Михайло Булгаков, 2 год., театральна гостьова
28 березня (пт.) — 19.00 "Фараони", комедія-фарс, 2 год. 15 хв., Малий зал Палацу "Україна"
29 березня (сб.) — 19.00 "Ніч на двох", лірична комедія, 1 год. 40 хв., театральна гостьова
29 березня (сб.) — 19.00 "На дні", драма, 3 год., Малий зал Палацу "Україна"
30 березня (нд.) — 19.00 "Мое сторіччя", мелодрама, 2 год., Мішель Лоранс, театральна гостьова
30 березня (нд.) — 19.00 "Осінь у Вероні, або Правдива історія Ромео і Джульєтти", трагікомедія, Анатолій Крим, малий зал Палацу "Україна"
1 квітня (вт.) — 19.00 "La bonne Anna, або Як зберегти сім'ю", комедія, 1 год. 50 хв., Малий зал Палацу "Україна"
2 квітня (ср.) — 19.00 "Дивакуватий Журден", комедія з музикою та танцями, Малий зал Палацу "Україна"

ЕАТР НА ЛИПКАХ

Адреса: вул. Липська, 15/17, Тел: (044)253-62-19, www.tuz.kiev.ua
29 березня (сб.) — 18.00 "Чайка", повість для театру, А. Чехов, 2 год. 50 хв.
29 березня (сб.) — 18.00 "Людина та Вічність", філософський жарт, А. Курейчик, 2 год. 30 хв.
30 березня (нд.) — 18.00 "Шалений день", комедія, П.-О. де Бомарше, 3 год.
2 квітня (ср.) — 19.00 прем'єра "Шиндай", драма, І. Афанасьєв

ТЕАТР ОПЕРЕТИ

Адреса: Червоноармійська, 53/3
Тел: (044) 287-62-57, www.operetta.com.ua

27 березня (чт.) — 19.00 прем'єра "Кармен-сьюта", балет-феєрія, Жорж Бізе
28 березня (пт.) — 19.00 прем'єра "Кармен-сьюта", балет-феєрія, Жорж Бізе
30 березня (нд.) — 19.00 "Мадемуазель Нітуш", історія одного перевтілення, Ф. Ерве
2 квітня (ср.) — 19.00 "Моя чарівна леді", мюзикл, Ф. Лоу

ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ УКРАЇНИ

Адреса: вул. Володимирська, 50
Тел: (044) 455-90-87, www.opera.com.ua
27 березня (чт.) — 19.00 "Жізель", балет на 2 дії, А. Адан
28 березня (пт.) — 19.00 "Сильфіда", балет на 2 дії, Х. Левенсхольд
29 березня (сб.) — 19.00 "Севільський цирюльник", опера на 3 дії, Дж. Россіні
30 березня (нд.) — 19.00 "Лілея", балет на 2 дії, К. Данькевич
1 квітня (вт.) — 19.00 "Лускунчик", балет на 2 дії, П. Чайковський
2 квітня (ср.) — 19.00 Гала-концерт до 200-річчя Серґа Лифаря

Ведуча рубрики Марія БЕЛЯЄВА,
kreschatik_culture@ukr.net

МЕДИЦИНА

Хвороба, від якої помирають бідні

На сьогодні туберкульоз залишається загрозою для мільйонів мешканців нашої планети

Олекса ЧЕРЕВАТИЙ
спеціально для "Хрещатика"

Цієї неділі, 24 березня, світ відзначав Всесвітній день боротьби із туберкульозом. Саме 24 березня видатний німецький мікробіолог Роберт Кох відкрив світові бактерію — причину розвитку маловідомої тоді хвороби. І хоча з того часу пройшло багато років, але від цієї хвороби, яку ще часто називають "хворобою бідних", кожного року помирають мільйони людей.

В наш час туберкульоз виліковний. Але не всі пацієнти мають рівні можливості отримати це лікування. Тому цьогорічний Всесвітній день боротьби з туберкульозом має досить показовий інформаційний посил — "Забезпечити лікування для 3-х мільйонів чоловік". Саме так, із 9-ти чоловік, які кожного року дізнаються про свій страшний діагноз, цілих 3 мільйони, а це 75 %, не приходять на лікування зовсім.

Про хворобу

Всі так чи інакше чули про туберкульоз. Існує багато вигадок, міфів, стереотипів стосовно цієї хвороби. Про саму хворобу було відомо ще давнім вавилонянам та персам, грекам та арабам. Європейці стикнулися із "білою чумою" (так тоді прозвали туберкульоз) лише у XVIII ст. Майже двісті років діагноз туберкульозу або "чахотки" дорівнювався смертельному вироку для мешканця Європи. Серед жертв хвороби, яка вражала кожного сьомого європейця, були такі видатні особистості, як Віссаріон Бєлінський, Антон Чехов, Леся Українка та Фредерік Шопен.

Ситуація кардинально змінилася із науковим відкриттям, зробленим у 1882 році німецьким вченим Робертом Кохом. Завдяки своїй тривалій роботі вчений зміг нарешті виявити мікробактерію-збудника страшної хвороби. Сам Роберт Кох отримав за своє відкриття Нобелівську премію та місце в історії — як "батько палички Коха", а медицина отримала хороший старт для розробки нових методів лікування та профілактики. Починаючи з перших років XX сторіччя, ситуація із туберкульозом поступово почала нормалізуватися. Був створений перший протитуберкульозний препарат, розроблені програми із діагностування та профілактики. Але із початком 90-х років вчені фіксують різке збільшення захворюваності на туберкульоз у світі. І хоча на сьогодні число людей, які захворіли на туберкульоз, поступово зменшується (так, смертність від хвороби зменшилася на 45 % з 1990 року), туберкульоз залишається загрозою для мільйонів мешканців нашої планети.

Характеристика хвороби

Туберкульоз — це інфекційне захворювання, яке передається переважно повітряно-крапельним шляхом від хворої людини до здорової. Бак-

терії туберкульозу поширюються при кашлі, чханні або відхаркуванні хворої людини. Достатньо лише вдихнути повітря із невеликою кількістю мікробів для того, щоб захворіти. У більшості випадків бактерія Коха вражає легені людини, але так само хвороба може виникнути у будь-якому органі. Часто діагностується туберкульоз нирок, хребта, мозку і навіть шкіри.

Існує також прихована або латентна форма туберкульозу. Людина із такою формою хвороби є носієм бактерії, але не хворіє та не може бути переносником захворювання. Більше третини всіх хворих має саме таку приховану форму туберкульозу. Хоча туберкульоз є небезпечною хворобою, він успішно лікується. За підрахунками спеціалістів із Всесвітньої організації охорони здоров'я, за період із 1995 року в усьому світі проведено успішне лікування близько 56-ти мільйонів пацієнтів. Парадоксально, але лікування хвороби також може стати причиною розвитку особливої форми захворювання — туберкульозу із множинною лікарською стійкістю. Причиною цього є неналежне використання протитуберкульозних препаратів. Лікувати цю форму туберкульозу дуже складно та дорого.

Туберкульоз і цифри

8,6 мільйонів — саме стільки людей у світі захворіли на туберкульоз у 2012 році.

1,3 мільйона — саме стільки людей померло від хвороби у 2012 році.

95 % — саме стільки відсотків випадків смерті від туберкульозу припадає на бідні країни, при цьому в цих країнах від хвороби помирають майже виключно соціально незахищені бідні люди.

530 000 — саме стільки дітей захворіло на туберкульоз у 2012 році.

22 000 000 — стільки людських життів було врятовано завдяки лікуванню туберкульозу.

Туберкульоз — хвороба бідних

Як і будь-яке інфекційне захворювання, туберкульоз може вразити будь-кого, незалежно від соціального стану, національності чи місця проживання. Більше того, за словами спеціалістів, більшість людей вже має в організмі бактерії Коха. Потрапивши в організм, бактерія туберкульозу "засинає" і, якщо впродовж життя людина не підпадає під вплив прово-

куючого фактору, то хвороба в неї може ніколи і не прокинутись. І саме тут в дію включається соціальний чинник, який може спровокувати розвиток туберкульозу. Якщо отримати бактерію може кожен, то найбільшу вірогідність захворіти має саме людина із соціальних низів. Велике значення відіграє спосіб життя людини та його соціальне становище. Вживання алкоголю, паління, стреси, недостатнє харчування (що для людства у XXI сторіччі є просто катастрофічним фактом), небезпечне соціальне оточення — все це та багато іншого підвищує ризик опинитися в числі хворих на "білу чуму".

Фактори ризику захворіти на туберкульоз:

- контактування із людиною із відкритою формою туберкульозу;
- зловживання алкоголем, наркотиками, тютюновими виробами;
- соціальна незахищеність.

Хто підпадає під ризик розвитку хвороби після інфікування:

- люди, які нещодавно інфікувалися (впродовж перших 2-х років після зараження);
- люди із підозрою на туберкульоз в минулому;
- люди із ВІС-інфекцією, люди із цукровим діабетом;
- люди, які проходять лікування ліками, що знижують активність імунної системи;
- люди, які вживають алкоголь, наркотики, тютюнові вироби;
- люди, які погано харчуються.

Симптоми хвороби

Як вже зазначалося вище, бактерія туберкульозу може тривалий час знаходитись в організмі людини, не викриваючи себе жодним чином. Більше того, розвиток хвороби на перших етапах так само ніяк не проявляється і не має характерних зовнішніх ознак. Все це призводить до того, що людина дізнається про свій діагноз вже на пізній стадії туберкульозу, коли лікування вимагає значно більших зусиль та витрат. Та все ж

такі існують певні симптоми, поява яких має викликати підозру у людини та змусити її звернутися до лікаря.

Симптоми:

- постійна слабкість, швидка втомлюваність;
- тривалий кашель, який не послаблюється впродовж 2-3-х тижнів;
- напади жару та активне потовиділення вночі;
- безпричинна втрата ваги;
- тривале підвищення температури без жодних ознак простуди чи інфекційного захворювання.

Якщо ви виявили хоча б один із зазначених симптомів, негайно звертайтеся до лікаря. У випадку із туберкульозом, краще зайвий раз перевірити себе та стан свого здоров'я, ніж лікувати запущену форму хвороби.

Дуже важливу роль відіграє профілактична перевірка на наявність туберкульозу. Наприклад, регулярне рентгенологічне дослідження органів грудної клітки є одним із методів ранньої діагностики хвороби і дозволяє виявити хворобу в легенях на ранніх стадіях. Також медики використовують лабораторні дослідження мокротиння людини, яка має підозри на туберкульоз (сигналом для перевірки може стати тривалий кашель та температура). Ще одним поширеним способом діагностувати хворобу є відома багатьом з дитинства проба Манту або туберкулінодіагностика. Цей метод, якому вже понад сто років, дозволяє виявити інфекцію в організмі завдяки введенню спеціального препарату — туберкуліну.

Враховуючи існуючі методи діагностування туберкульозу, варто все ж таки підкреслити важливість свідомого ставлення до свого здоров'я самої людини. Прислухайтесь частіше до свого організму. Перевіряйте кожну підозру, яка виникає у вас стосовно вашого здоров'я та уникайте самолікування. Тільки спеціаліст зможе дати вам остаточну відповідь стосовно вашого здоров'я та призначити відповідний курс лікування. Варто пам'ятати, що вилікувати туберкульоз можна, але за умови відпові-

дального ставлення до лікування, терпіння (бо лікування тривале) та під суворим контролем лікаря.

Ключовим у процесі лікування є постійне приймання препаратів.

Туберкульоз в Україні

Наша країна вже тривалий час потерпає від туберкульозу. Щогодини в Україні реєструється 4 нових випадки захворювання на туберкульоз, один із яких закінчується смертю хворого. За результатами 2012 року, показники захворюваності зросли на 1,3 % (з 67,2 на 100 тис. населення до 68,1 на 100 тис. населення). Цей відсоток — це ще десятки людських трагедій. І така ситуація в Україні триває вже понад 19 років — із 1995-го, коли наша країна була визнана країною туберкульозної епідемії.

Держава декларує з кожним новим роком початок нового етапу боротьби проти туберкульозу, але ситуація залишається стабільно загрозливою. Причин багато. Це і погане соціально-економічне становище більшості населення країни (майже 80 % українців — бідні люди), недостатня увага держави до профілактичних дій, жалкий стан медичної інфраструктури (майже 80 % будівель протитуберкульозних диспансерів вже давно не відповідають нормам санітарної безпеки), небажання лікуватися у майже третини хворих. Суттєвим "покрашенням" ситуації стало закриття кількох протитуберкульозних диспансерів в різних регіонах України, яке мало місце в минулому році. Тоді обурені діями влади місцеві мешканці виходили на численні протести проти подібної "стратегії" подолання епідемії. Зараз ситуація залишається невідомою. І хоча на сьогодні продовжує діяти Загальнодержавна цільова соціальна програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2012-2016 роки, причини епідемії до сих пір не вирішуються.

Але епідемія не може чекати змін в державній політиці. Тому на допомогу чиновникам, як це часто буває, прихо-

дять громадські організації, які беруть на себе тягар просвітницької роботи. Так, наприклад, до цьогорічного Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом в столиці України проводять кампанії із безкоштовного обстеження на туберкульоз. Волонтерами та небайдужими громадянами проводяться інформаційні акції та заходи із сприяння обізнаності громадян про небезпеку туберкульозу, шляхи його подолання та профілактики.

Звісно, не секретом є той факт, що туберкульоз — це хвороба, коріння якої криється в соціально-економічних негараздах. І вирішувати її можливо, лише змінюючи суспільство, долаючи такі глобальні проблеми, як бідність, нерівність можливостей, голод. Але масштабність проблеми не є виправданням бездіяльності. І якщо існує хоча б невеликий шанс того, що своїми діями ви можете допомогти людині, яка має великі проблеми зі здоров'ям, або ж якій просто не поталанило в житті — дійте, не сумнівайтесь.

Профілактика туберкульозу в столиці

В столиці питання боротьби проти туберкульозу приділяють велику увагу. Так, згідно із даними Департаменту охорони здоров'я КМДА, тільки за 9 місяців минулого року в столиці було виявлено 990 осіб з активною формою туберкульозу. Серед них майже 60 % хворих є розповсюджувачами бактерії. Враховуючи багатомільйонне населення, погану екологічну ситуацію та велику кількість соціально незахищених груп населення, Київ, як і будь-який сучасний мегаполіс, без належної профілактичної роботи та постійного контролю за ситуацією може мати великі проблеми зі здоров'ям та безпекою населення. Наразі міська влада регулярно проводить інформаційні та просвітницькі акції, спрямовані на підвищення рівня поінформованості громадян про небезпеку туберкульозу. Прикладом подібних заходів можуть слугувати мобільні пункти з пересувними флюорографами та бригадами медичного персоналу, де кожен бажаючий може безкоштовно перевіритися на наявність загрози. Як стверджують медики, подібні мобільні пункти мають позитивну особливість — високу пропускну здатність (можливість обстеження до 150-ти осіб за робочу зміну). Людям не доводиться годинами чекати в черзі до спеціаліста. Також мобільні пункти мають порівняно маленьке променеве навантаження на організм людини. Подібні акції, в поєднанні із активною роботою в ЗМІ, мають великий потенціал покращення ситуації із захворюваністю на туберкульоз в Києві та в Україні в цілому •

Плач за Москвою під час Смути

Книжники XVII століття бачили порятунок Росії у поверненні до справжньої віри у Бога

Олександр БАРКІН
"Хрещатик"

У 2005 році на святкуванні 60-ї річниці Великої Перемоги Володимир Путін заявив усім російським громадянам і присутнім главам іноземних держав, що, не зважаючи на те, що у нього під час навчання в університеті були чудові викладачі, він, В. Путін, приділяв наукам мало уваги, тому що пив багато пива. Що ж, може, це одна з причин його дивної необізнаності в історії, якщо, звичайно, це не є прикриттям його амбітних планів на поширення своєї влади. Але, як би то не було, незнання історії не дає права російському президенту і його команді нахабно і відверто фальсифікувати факти і виправдовувати свої дії інтересами свого народу. Адже в результаті окупації прилеглих до Росії територій добробут росіян і безпека країни навряд чи посиляться. Зрозуміло і те, що розширити свої кордони без утиску, завдання шкоди та придушення свободи інших без брехні й хитрих технологій неможливо. Отож і поновлюються імперські амбіції "Третього Риму" і міф про богообраність російського народу...

Тому автор "Плачу" прагне показати і шляхи виходу, шляхи порятунку гинучої держави. Так на сторінках твору виникає яскравий образ патріарха Гермогена. Саме його вустах вимовляються слова, які і вказують шлях порятунку Росії — всенародне покаяння: "...Зі сльозами і з риданням всенародно, з дружинами і дітьми удатися до надії, що не відсікається, до всемілостивого в Трійці славимого Бога і просити милості і щедрот у прещедрої його правниці, да обдарує вас розумом благим, щоб отримали користь душам своїм, а царюючому граду і навколишнім містам принесли заспокоєння, а не заколот".

"Плач про полонення і про кінцеве розорення Московської держави" був почутий в Росії і набув найбільшого, спільноруського поширення. У 1620-ті роки він читався по церквах під час щорічної святкової служби Казанській іконі Божої Матері. Пізніше "Плач" включався в різні рукописні збірки, присвячені Смутному часу.

Сучасним російським політикам і церковним ієрархам не завадить згадати історію своєї країни та мудрі слова стародавніх книжників. Бо, як відомо, історія повторюється, перетворюючись із трагедії на фарс. Тільки фарс цей нині доволі кривавий. І наостанок щодо тези богообраності Росії. Якщо Бог так її любить, то чому ж так жорстоко карає? Лише у XX—XXI ст. багато мільйонів росіян загинуло у Першій світовій, громадянській, Другій світовій війнах, під час репресій 1936—1939 років. Чому російській уряд чавив своїх громадян танками під час штурму Білого дому? А війна у Чечні скільки забрала людських життів? Не гідно великій державі вирішувати свої проблеми за чужий рахунок і проливати кров своїх та інших громадян заради примхи високопосадовців ●

Дії Російської Федерації сьогодні багато кому нагадують смутні часи — період кінця XVI — початку XVII століття, коли в Російській державі запанувала політична Смута — руйнування загальнодержавної влади, загроза втрати національної і релігійної незалежності. Тяжкі потрясіння, що припали на долю Росії на початку XVII сторіччя, значно струсували й самі основи всієї російської самосвідомості. Смута володарювала в серцях, головах і душах людей. Головною причиною цього історичного називають "велике розорення" кінця XVI ст., котре стало результатом опричинни і багатьох воєн Івана Грозного.

Панівною ідеєю у суспільстві стає ідея загибелі Русі, котра сприймається як загибель "Нового Риму", "Нового Сіону", "Нового Ізраїлю". Тогочасні книжники глибоко вражені фактом "розорення" богообраної Росії, бо це було свідченням того, що Господь розгнівався на Своїх "обранних дітей". При цьому для мислителів характерним було визнання загальності гріха

російського народу, який втратив "страх Божий". Адже тільки загальність гріха могла викликати такий грізний Божий гнів на обраний ним народ, яким вважався російський народ. Звідси виникає і визначення головних способів порятунку Росії від "розорення" — повернення в серця людей "страху Божого" і загально, всенародне покаяння. Основним гріхом вважалася, власне, моральна недосконалість. Саме за це і послидувало Господнє покарання. У різних творах часів Смути можна зустріти докладне, розгорнене перерахування численних гріхів, характерних для всього російського суспільства. Наприклад, у "Літописі" Івана Тимофєєва (Семенова) мовиться, що вина російського суспільства, крім моральної недосконалість, полягає в його "безсловесному мовчанні" і "самопослушанні". Інакше кажучи, "Літопис" вказує на крижучість і навіть відсутність суспільної ініціативи в справах управління і організації Російської держави. Відсутність суспільної ініціативи призводить до того, що

в суспільстві втрачається взаєморозуміння — "одно-стайність" і "братська любов". Тому суспільство впадає в "самовладдя", і починається його руйнування.

Одним із найяскравіших емоційних відгуків на біді, що охопили Росію в Смутний час, став "Плач про полонення і кінцеве розорення Московської держави". На думку сучасних дослідників, текст "Плачу" був створений влітку — восени 1612 року в одному із провінційних міст, швидше за все, в Казані. Автор "Плачу" залишився невідомий. У своєму творі він показує страшну картину моральної недосконалість, що запанувала на Русі. На його думку, лиха, що охопили Росію, здійснилися Промислом Божим "за неправду і за гординю, і за здирництво, і за підступність, і за інші злі справи". Трохи нижче картини гріховності доповнюється: "Правда у людях зубожіла, та запанувала неправда і усіяла злість, і ненависть, і безмірне пияцтво, і розпуста, і ненаситне користолобство, і ненависть до братів своїх умно-

жилася, бо зубожіла доброта і оголилася злість, і покрилися ми брехнею".

Автор твору підкреслює, що столиця Росії, Москва — це богообране місто, "дщерь Нового Сіону", яка знаходиться під патронатом Богородиці, але забула про Господа і загинула в гріхах. Визнаючи богообраність Росії, автор шокований тим, наскільки швидко держава "піддалася розоренню та всеїдним вогнем погублена була!". Адже це свідчить про те, що покарання на Росію були наслані Богом, і вони настільки великі, що навіть "єдина рятувальниця і охоронниця" країни, Богородиця, "нас покинула".

Ідея глобального, загального гріха — одна з головних ідей "Плачу". У тексті цього твору мовиться: "Від великих знатних людей, від премудрих і до простолюдинів, і, коротше кажучи, від голови і до ніг всі незцілимими струпами підперезалися, і Содому, і Гоморри, і іншими бісівськими незлічними виразками покрилися". Проте автор "Плачу", міркуючи про те, "чому

лягла превисока Росія і руйнувався такий міцний стовп", вказує і на конкретних винуватців. Ними виявляються російські царі, причому всі царі без винятку. Саме вони вважалися на Русі справжніми Помазаниками Божими, яким російський народ довірив і управління собою, і створення "стовпа благочестя" "превеликої" Росії. Отже, царі несуть особисту відповідальність за "руйнування" такого "міцного стовпа". Проте автор "Плачу", малюючи жахливі картини "розорення" Росії, не впадає у відчай. На його тверде переконання, Господь не відвернувся від свого обраного народу, а послав Росії випробування для того, щоб російські люди очистилися від гріхів, повернулися до справжньої віри і тим самим заслужили б вічний порятунок в "Небесному Єрусалимі". "Вудилами і уздою, тобто скорботою і бідами випробує нас, щоб стали ми дітьми світла і жителями небесного Єрусалиму і насолодились нескінченним майбутнім життям і небесними благами".

Православний календар

27 березня

Преподобного Венедикта Нурсійського (543). Святителя Феогноста, митрополита Київського (1353). Благочинного великого князя Ростислава-Михайла (1167). Феодоровської ікони Божої Матері. Триває піст.

28 березня

Мученика Агапія і з ним сімох мучеників: Пуллія, Тимолая, Ромила, двох Олександрів і двох Діонісіїв (303). Священномученика Олександра, ієрея в Сиді (270—275). Мученика Нікандра (302).

29 березня

Поминання померлих. Мученика Савіна (287). Святителя Серапіона, архієпископа Новгородського (1516). Апостола Аристовула, єпископа Вританійського (I). Священномученика Олександра, єпископа Римського (119).

30 березня

Неділя 4-та Великого посту. Преподобного

Олексія, чоловіка Божого (411). Преподобного Макарія, чудотворця (1483). Мученика Марина. Преподобного Парфенія Київського (1855).

***

У IV столітті в Римі у сім'ї багатого сенатора Евтиміяна і його дружини Аглаїди за молитвами до Господа (подружжя тривалий час було бездітним) народився син, якого вони назвали Олексієм. З ранніх літ він полюбив Бога, вивчав Святе Письмо, служив Господу і мріяв постригтися в ченці. Та батьки заборонили йому це робити і обвинувачили з багатою дівчиною. У день свого весілля Олексій віддав дружині перстень і, взявши трохи грошей, покинув батьківський дім. Він вирушив в Едесу, де знаходився нерукотворний образ Спасителя і, роздавши гроші бідним, став послухником при церкві Пресвятої Богородиці. Настав час, коли він вирішив переїхати до Килікії, але під час подорожі знялася велика буря, яка віднесла корабель до берегів Італії, неподалік від Рима. Тоді Олексій пішов у Рим і по дорозі випадково зустрів свого батька, попросив у нього милостиню і сказав: "Дай

мені куток в домі твоєму, щоб я міг жити та їсти крихти з твого столу, а Бог поверне тобі за це сторицею". Так Олексій почав жити при домі батьків, які в бідному жebraкові не впізнали сина. Через 17 років життя у рідній оселі Олексію Господь передвістив близьку кончину. Тоді він описав своє життя від часу, як залишив дружині перстень і пішов від батьків. Наприкінці попросив прощення у дружини і рідних і почав чекаати смерті. В цей час Папа Інокентій служив Божественну літургію, де був присутній і цар Гонорій, і вони почули голос з неба, що наказував знайти чоловіка Божого в домі Евтиміяна. Коли цар і Папа наступного дня прийшли в цей дім, то знайшли мертвого Олексія (але його обличчя було напрочуд світлим). За наказом царя і Папи тіло святого було виставлено на площі, і всі мешканці Рима приходили вклонитися мощам того, хто з любові до Господа відмовився від усіх земних благ.

У тропарі свята йдеться: "В тобі, отче, дійсно спаслося те, що було образом Божим; взявши хрест, ти пішов за Христом і ділом навчав нехтувати тілом, бо воно минається, а дбати

про душу безсмертну, тому й радується з ангелами, преподобний отче Олексію, душа твоя".

31 березня

Седмиця 5-та Великого посту. Святителя Кирила, архієпископа Єрусалимського (386). Мучеників Трофима і Єваркія (300). Преподобного Аніана ченця.

1 квітня

Мучеників Хрисанфа, Дарії, Клавдія, Іларії (283). Преподобного Інокентія Комельського, Вологодського (1521). Праведної Софії, княгині Слуцької (1612). Ікони Божої Матері, іменованої "Розчулення", Смоленської (1103).

2 квітня

Преподобних Іоанна, Сергія, Патрікія та інших (796). Преподобного Євфросина Новгородського (1612). Мучениці Фотини (66). Мучениць Олександри, Клавдії, Матрони, Феодосії (310). Мучениці Параскеви (66). Мученика Віктора (66) ●

СПОРТ

Спортивні новини

Єдиноборства.

Тхеквондисти завоювали три ліцензії на Юнацькі Олімпійські ігри

В китайському місті Тайбей відбувся ліцензійний турнір з тхеквондо ВТФ на II літні Юнацькі Олімпійські ігри, й українські спортсмени вибороли 3 ліцензії. Золоту медаль у ваговій категорії до 73 кг здобув одесит Юрій Савенко. Учень Віктора Подоляна виграв усі шість поєдинків. "Срібло" в категорії понад 73 кг в активі харків'янина Дениса Вороновського. Вихованець Ангеліни Глущенко успішно провів три поєдинки, але в досить рівному фінальному бою Денис лише через перебір штрафних очок поступився супернику з Туреччини — 7:8. Бронзову медаль до скарбнички збірної принесла спортсменка із Запоріжжя Юлія Міюц. Вихованка Заслуженого тренера України Юрія Бабака провела на турнірі три поєдинки у ваговій категорії понад 63 кг. В півфіналі українка трохи поступилася спортсменці з Узбекистану — 10:8, яка й стала переможницею змагань ●

Стрибки у воду.

Вітчизняні спортсмени здобули дві "бронзи" на міжнародному турнірі

У Дубаї завершився другий день II етапу Світової серії зі стрибків у воду. Після "бронзи" Ілі Кваші та Олександра Горшковозова у синхронних стрибках з триметрового трампліна Кваша здобув нагороду того ж гатунку ще й в індивідуальній програмі. У стрибках з триметрового трампліна український спортсмен зумів піднятися на третю сходинку п'єдесталу, набравши в сумі 469,40 бала. "Золото" здобув китаєць Хе Чон (535,80), "срібло" у його колеги по команді Цао Юань (522,95) ●

Дзюдо.

Українці вибороли 8 нагород етапу Гран-прі

В Тбілісі (Грузія) завершився етап Гран-прі з дзюдо. Українська команда з 8-ма нагородами (1 — "золото", 3 — "срібла", 4 — "бронзи") зуміла посісти 5-те загальнокомандне місце серед 23 країн світу. Першу сходинку медального заліку посіли господарі турніру. Чемпіонами та призерами змагань у нашій збірній стали: "золото" — Артем Блошенко (100 кг); "срібло" — Георгій Зангарая (66 кг), Марина Черняк (48 кг), Вікторія Туркс (78 кг); "бронза" — Вадим Синявський (90 кг), Станіслав Бондаренко (+100 кг), Тетяна Левицька (52 кг), Шушана Гевондян (57 кг) ●

Спортивне життя.

Анна Мельниченко — найкраща спортсменка України

Анна Мельниченко отримала нагороду "Людина року-2013" в номінації "Спортсмен року" під час урочистої церемонії. Торік легкоатлетка стала чемпіонкою світу з семиборства, бронзовим призером чемпіонату Європи в приміщенні з п'ятиборства та найкращою багатоборкою світу за підсумками року. Окрім Анни, на звання "Спортсмен року" претендували стрибун у висоту Богдан Бондаренко та шаблістка Ольга Харлан ●

Фрістайл.

Надія Мохнацька показала другий результат на етапі Кубка Європи

Українська спортсменка Надія Мохнацька стала другою в акробатиці на першому старті етапу Кубка Європи з фрістайлу, що проходить в італійському місті Вальмаленко. Найкраще за всіх виступила росіянка Ольга Орлова. Третє місце посіла Жанбота Аларбергенова з Казахстану. Результати: 1. Олександра Орлова (Росія) — 150,34 бала; 2. Надія Мохнацька (Україна) — 146,17 бала; 3. Жанбота Аларбергенова (Казахстан) — 142,31 бала ●

Євробаскет-2015 залишається в Україні

Після низки зустрічей федерації, уряду та інвесторів в Україну запросять членів ФІБА-Європа

Олександр ПИРЛИК "Хрещатик"

Увівторок президент Федерації баскетболу України Олександр Волков разом з генеральним секретарем федерації Олександром Ларіним та директором Місцевого організаційного комітету "Євробаскет-2015" Маркіяном Лубківським розповіли про зустріч у Мюнхені з представниками ФІБА-Європа, в ході якої і було прийнято рішення про місце проведення Євробаскету-2015.

Генсекретар ФБУ (ліворуч) Олександр Ларін, президент ФБУ Олександр Волков (у центрі) та директор Місцевого організаційного комітету "Євробаскет-2015" Маркіян Лубківський (праворуч)

"Євробаскет залишається в Україні", — саме ці слова прозвучали першими з уст президента Федерації баскетболу України Олександра Волкова. "Ми довго радилися. Я пояснював і політичну, і економічну ситуацію та підготовку арен, і які перспективи є. Члени ФІБА-Європа прийняли рішення, що Євробаскет залишається в Україні. Єдине, що ми повинні тримати їх у курсі політичних реалій і підготувати новий план найближчим часом".

Олександр Волков розповів, що більшість членів ФІБА-Європа поставилися з розумінням до подій в Україні: "Очевидно, що ФІБА-Європа турбує ситуація, яка склалася в нашій державі. Вони дивляться телебачення і читають новини в Інтернеті. Але вони знають, скільки витрачено сил, здоров'я і коштів. Тому відчувалося розуміння у виступах членів ФІБА-Європа. Наприклад, представник Словенії розповів, що за 8 місяців до початку Євробаскету вони тільки підписали остаточний договір з ФІБА-Європа. За цей час у них чотири рази змінювався уряд і постійно виникали проблеми на цьому ґрунті".

У свою чергу, директор Місцевого організаційного комітету "Євробаскет-2015" Маркіян

Лубківський зазначив, що ініціатори турніру очікують на рішення Кабміну щодо проведення заходу. "Сьогодні у нас є одне питання. Ми очікуємо чіткого і зваженого рішення українського уряду, який може або продовжити цей проект, або його призупинити. Вважаю, що ситуація в країні вкрай складна, і ми всі бачимо, що баскетбол зараз стоїть далеко не на першому місці. Разом з тим Євробаскет має велике значення для міжнародної репутації України. Усі ми пам'ятаємо, як чудово Україна провела футбольне Євро-2012, і я сподіваюсь, що уряд прийме рішення на користь іміджу держави", — заявив пан Лубківський.

Генеральний секретар Федерації баскетболу України Олександр Ларін зазначив, що, згідно з договором між організаціями змагань та ФІБА Європи, останній термін, коли Україна має підтвердити гарантії проведення турніру, становить 15 місяців до початку змагань. "В нашому випадку — це 15 травня. Саме до цієї дати ми повинні надати ФІБА гарантії успішного проведення Євробаскету. Тому час у нас ще є, але його обмаль", — підкреслив Олександр Ларін ●

Вікторія Семеренко — найкраща спортсменка лютого НОК відзначив біатлоністку за дві олімпійські нагороди

Олександр ПИРЛИК "Хрещатик"

Вже дев'ятий рік поспіль Національний олімпійський комітет України продовжує традицію, започатковану в 2005-му, — визначення та нагородження найкращого спортсмена та тренера місяця. Вп'яте це звання отримала біатлоністка Віта Семеренко. Героїня олімпійського лютого та наставники жіночої збірної з біатлону — Григорій Шамрай та Надія Білова, які були названі найкращими тренерами останнього місяця зими, з рук президента НОК Сергія Бубки в Олімпійському домі отримали заслужені нагороди.

У лютому Вікторія Семеренко виборола одразу дві олімпійські нагороди. На Іграх у Сочі в жіночій естафеті разом з партнерами по команді Оленою Підгрушною, Юлією Джимою та Валентиною Семеренко спортсменка стала володаркою медалі найвищого гатунку. Також біатлоністка поповнила скарбничку нашої Олімпійської збірної в особистому виступі — стала третьою у спринтерській гонці. За такі результати у Сочі олімпійська команда України довірила їй почесне право нести прапор рідної країни на закритті Ігор-2014.

"8 років ми йшли до олімпійської медалі у зимових видах спорту, 20 років — до зимового олімпійського "золота". І ось у Сочі отримали одразу чотири олімпійські чемпіонки та бронзову призерку. Вікторія двічі відчула смак олімпійської перемоги та двічі примусила нас та рідну країну пережити неймовірні емоції щастя та гордості", — сказав на церемонії нагородження Сергій Бубка.

Сама ж спортсменка оцінила свої грандіозні успіхи досить красномовно: "До цієї медалі я йшла усю свою спортивну кар'єру. Цікаво, що перед естафетою ніхто з дівчат не вірив у наш переможний фініш, а я, навпаки, відчувала, що ця гонка стане для нас "золотою". Втім, попри таку віру, я зовсім нещодавно зрозуміла, що моя мрія здійснилася і я стала олімпійською чемпіонкою. Хоча не лише я, а вся країна, адже це наша спільна перемога", — зазначила Вікторія Семеренко.

Головний олімпієць країни додав, що найвищої оцінки заслуговує особистий наставник Віти та всієї жіночої команди Григорій Шамрай, тренер збірної Надія Білова та весь тренерський склад українських біатлоністів.

Заслужені слова влчності від президента НОК пролунали на адресу

Для Вікторії Семеренко нагорода за звання найкращої спортсменки місяця стала вже п'ятою в спортивній кар'єрі

Федерації біатлону України на чолі з її президентом Володимиром Бринзаком, адже саме Федерація біатлону є однією з найкращих в Україні. Свідчення тому — вражаючі виступи наших спортсменів на міжнародній арені. На шляху до олімпійського тріумфу на етапах Кубка світу українці вибороли 7 медалей, на останньому чемпіонаті світу показали також прекрасний результат — 5 нагород.

Відзначимо, що представники біатлону ставали найкращими спортсменами усіх трьох зимових місяців. Нагадаємо, після тріумфальних виступів на етапах Кубка світу найкращими у грудні та січні були визнані Валентина Семеренко та Олена Підгрушна відповідно. Ця тенденція продовжується другий рік поспіль, адже минулої зими найкращою спортсменкою тричі визнавалася капітан української команди з біатлону Олена Підгрушна. Втім, на цьому Федерація біатлону України не збирається зупинятися. За словами її очільника Володимира Бринзак, наразі вони хочуть створити конкурентоспроможну чоловічу команду. "Наразі ми маємо можливість натуралізувати двох російських спортсменів. Прізвищ поки що називати не буду, однак серед них є чемпіони Російської Федерації та призери різних престижних змагань", — проінформував пан Бринзак ●

“Українські отамани” дадуть бій “Команді Росії”

В останній день березня відбудеться поєдинок 1/4 серії WSB

Олександр ПИРЛИК
“Хрещатик”

І-й сезон WSB дійшов до свого кульмінаційного етапу — етапу вирішальних матчів, складних протистоянь та важливих перемог, адже 31 березня відбудеться перша у цьому сезоні для “Українських отаманів” чвертьфінальна матчова зустріч. Нашим майбутнім супротивником стане “Команда Росії”.

Вже за кілька днів на боксерів професійного боксерського клубу “Українські отамани” очікує перший чвертьфінальний іспит у четвертому сезоні Всесвітньої серії боксу. В ринзі зійдуться представники одних із найсильніших шкіл світового боксу, одвічні запеклі супротивники та одні з найпотужніших команд нинішнього сезону WSB — “Українські отамани” та “Команда Росії”. Перша матчова зустріч відбудеться 31 березня у Москві, на арені Arena Moscow. Початок баталії запланований на 18.00 за київським часом.

Майбутній супротивник “отаманів” заявив на матчеву зустріч більш ніж потужний склад. Серед боксерів російської команди: шестиразовий чемпіон Росії, дворазовий чемпіон Європи, бронзовий призер Олімпіади 2012 Давид Айрапетян, срібний призер Чемпіонату світу 2013 Євгеній Тищенко й бронзовий призер Чемпіонату світу та чемпіон Європи у своїй вазі Артем Чеботарьов. Проте і склад “Українських отаманів” виглядає напрочуд впевнено, тому ми маємо всі надії розраховувати на загальний успіх.

Пари суперників:

Вагова категорія 49 кг: Давид Айрапетян,

В останньому поєдинку групового раунду серії WSB “Українські отамани” перемогли “Команду Німеччини” з рахунком 4:1

“Команда Росії” — Хасанбой Дусматов, “Українські отамани”;

Вагова категорія 56 кг: Володимир Нікітін, “Команда Росії” — Микола Буценко, “Українські отамани”;

Вагова категорія 64 кг: Раджаб Бутаєв, “Команда Росії” — Денис Берінчик, “Українські отамани”;

Вагова категорія 75 кг: Артем Чеботарьов, “Команда Росії” — Дмитро Митрофанов, “Українські отамани”;

Вагова категорія 91 кг: Євген Тищенко, “Команда Росії” — Сергій Корнєєв, “Українські отамани”.

Варто зауважити, що для Миколи Буценка та Дениса Берінчика поєдинки можуть стати

справжньою перевіркою на майстерність та витривалість, а найголовніше — вміння вчитися на своїх помилках, адже вони чудово знають своїх супротивників з минулого року, коли поступилися їм у півфіналах на Чемпіонаті світу та Універсіаді в Казані відповідно. Самі ж боксери сповнені впевненості у власних силах, зокрема киянин Денис Берінчик зазначив: “Росія — серйозний суперник. Про спортсменів своєї ваги можу сказати, що мені буде цікаво зустрітись з ними і це буде важкий та захоплюючий двобій. Один з боксерів — чемпіон Європи, з іншим вже доводилось зустрічатись у 2013 році, й тоді я програв, але нині готовий вийти на ринг та зробити все можливе, щоб показати гідний рівень на будь-якій території” ●

“Динамо” спробує скласти іспит

Столичний клуб зіграє з “Дніпром”

Олександр ПИРЛИК
“Хрещатик”

Цього вікенду в чемпіонаті України з футболу відбудеться 23-й тур. Центральним протистоянням, звісно, буде гра між претендентами на золото першості — столичним “Динамо” та дніпропетровським “Дніпром”.

Цей тиждень став для київського “Динамо” справжнім випробуванням. Вчора кияни провели кубкову зустріч проти харківського “Металіста”, а вже за кілька днів їм доведеться підтвердити свої наміри на чемпіонські звання у матчі проти грізного “Дніпра”. Обидві команди підходять до гри у гарному настрої. Особливо це стосується команди Хуанде Рамоса. У попередньому турі вона спромоглася перемогти чинного чемпіона і лідера першості — донецький “Шахтар”. Матч видався напрочуд видовищним і завершився феєричною перемогою дніпропетровського клубу з рахунком 2:0. Голи забивали Артем Федещький та Матеус.

Впевнену перемогу здобуло і “Динамо” у грі проти “Металурга” із Запоріжжя. Варто зазначити, що навіть попри територіальну перевагу “біло-сині” довго не могли відзначитися у воротах суперника. Лише наприкінці першого тайму нападник столичної команди Дьємерсі Мбокани спромігся відкрити рахунок у матчі. В другому таймі справи з реалізацією у динамівців пішли краще, і вони ще тричі засмучували голкіпера “Металурга”. Один гол до свого доробку додав невтомний Дьємерсі Мбокани, а також дублем відзначився Олег Гусєв. Звичайно ж, дві впевнені перемоги на старті весняної частини чемпіонату вселяють позитивні на-

Півзахисник “Динамо” Олег Гусєв (ліворуч) двічі вражав ворота запорізького “Металурга”

строї в уболівальників “Динамо”. Однак багато футболістських експертів відзначають, що говорити про фізичну форму команди з Києва ще зарано. Зокрема Сергій Нагорняк (колишній нападник “Дніпра”, “Шахтаря” та збірної України) відзначив: “Міркувати про щось можна буде лише після того, як кияни зіграють з “Металістом” та “Дніпром”. Команда Блохіна легко обіграла аутсайдерів, але мені здається, це не той рівень, за яким можна давати якісь оцінки”. Натомість футболіст Олег Венгліньський, якому вдалося пограти в обох командах, сказав: “Динамо” дуже потужно виглядають в атаці, причому моменти створюють досить

легко. Кияни у двох турах забивали шість м'ячів, що не може не радувати. Є невеликі проблеми в завершальній стадії, але головне, що можливості з'являються регулярно”.

Зазначимо, що останній матч між “Динамо” та “Дніпром”, який відбувся 1 вересня торік на НСК “Олімпійський”, завершився з рахунком 1:1. Втім, малорезультативна нічия аж ніяк не відтворює перебіг подій на полі. Адже команди продемонстрували дуже цікаву гру з величезною кількістю гострих моментів. Тож усі уболівальники сповнені надії, що саме такий футбол команди продемонструють вже цієї неділі. Початок матчу о 17.00 ●

Спортивні новини

Теніс.

Долгополов — чвертьфіналіст турніру в Маямі

Олександр Долгополов продовжив серію успішних виступів на Мастерсах в США, здолавши в матчі четвертого раунду в Маямі Станіслава Ваврінку. Не гаючи часу даремно, український тенісист виграв перших два гейми поєдинку, а потім довів свою перевагу до 4:1. Після цього Станіслав Ваврінка дещо наздогнав суперника, але на більше його не вистачило. Тому перший сет завершився з рахунком 6:4 на користь нашого тенісиста. Втім, у другій партії справи у швейцарця пішли значно краще, багато в чому через більш надійну гру на своїй подачі. Вигравши останніх три гейми, Ваврінка відклав рішення результату матчу на третій сет. Як виявилось, всі його спроби були марними, запасу сил для вирішального моменту у нього не залишилося, чим з радістю скористався наш співвітчизник. Він віддав своєму опоненту тільки один втішний гейм, сповна скориставшись помилками суперника, яких до кінця матчу стало аж надто багато. Критичними ж стали ті, які швейцарець зробив у шостому геймі, вигравши його 40:0, але в підсумку дозволивши супернику зробити брейк. Таким чином, Олександр Долгополов записав на свій рахунок вже третю в сезоні перемогу над представником топ-10. У чвертьфіналі українець зіграє з Томашем Бердих ●

Регбі.

Молодіжна ліга в сезоні-2014 проводиться не буде

Чемпіонат України з регбі-15 серед команд молодіжної ліги в 2014 році скасований. Про це заявив президент Федерації регбі України Владислав Булгаков, повідомляє прес-служба ФРУ. “У зв'язку з відсутністю необхідних коштів у Федерації молодіжна ліга в цьому сезоні проводиться не буде. Це рішення практично остаточне”. Нагадаємо, молодіжна ліга була організована в 2012 році і проіснувала два сезони. У турнірі існував віковий ценз гравців (у сезоні 2013 до 23-х років), а також учасникам компенсувалися витрати на проїзд. У першому чемпіонаті взяли участь шість команд, у другому сім. Обидва рази перемогу святкувала одеська “Академія”, “срібло” двічі завойовував київський “Політехнік” ●

Художня гімнастика.

Ганна Різатдінова виборола бронзову медаль на етапі Кубка світу

Лідер жіночої команди з художньої гімнастики Ганна Різатдінова на етапі Кубка світу з художньої гімнастики, який завершився у німецькому Штутгарті, виграла бронзову медаль. Наша спортсменка зуміла витримати конкуренцію серед 190 учасників із 34 країн світу і цілком заслужено посіла третє місце у вправах з м'ячем. Нагадаємо, що раніше Ганна Різатдінова виграла чотири медалі на турнірі у Франції ●

Фігурне катання.

Українці стартували на світовій першості

Вітчизняні фігуристи Юлія Лаврентьева та Юрій Рудик зайняли 21 місце в короткій програмі на Чемпіонаті світу з фігурного катання, який стартував в японському місті Сайтама. Таким чином наші фігуристи не змогли кваліфікуватися в наступний раунд. Перше місце в короткій програмі в стартовий день змагань посіли представники Німеччини Олена Савченко і Робін Шолковни. На другій сходинці опинилися Меган Дюамель і Ерік Редфорд з Канади. Трійку замкнули росіяни Ксенія Столбова і Федір Климов ●

КУЛЬТУРА

Мудрість на сувоях

Киянам показують сучасну китайську каліграфію

Марія КАТАЄВА
"Хрещатик"

Виставка "Мистецтво каліграфії", що триває в музеї Ханенків, представляє 23 каліграфічні сувої, виконані в традиційній манері сучасним майстром Ма Гоцзюнь. На них — цитати стародавніх мислителів: їхні філософські думки про самовдосконалення, соціальну гармонію та керування державою, які актуальні поза часом. Опанувати складне мистецтво каліграфії відвідувачам пропонують і на майстер-класах, які щодня проводить молодий майстер.

На виставці майстер Цюй Цзицзюнь щодня навчає бажаючих основам китайської каліграфії

Кияни мають змогу познайомитися з одним з найяскравіших видів традиційного мистецтва Піднебесної. Каліграфія передає не лише багатий зміст ідеогам, а й духов-

ний та емоційний стан людини, яка висловлює власні емоції під час творчого відтворення тексту. Створення ієроглі-

фічної писемності приписується легендарному першому імператору Фу Сі, який, за переказами, також навчив лю-

дей ловити рибу сітками та розпалювати вогонь. Найдавніші знайдені зразки китайських ієрогліфів датуються

XVII століттям до нашої ери. А мистецтво каліграфії, якому майстри присвячували своє життя — разом із живописом, розробкою шахових стратегій та грою на цитрі — вважалося одним із чотирьох мистецтв для самовдосконалення шляхетної людини. Каліграфічні стилі мають особливі канони і змінювалися з плином часу — до більш "канцелярських" додалися й скорописні.

В експозиції представлені 23 роботи Ма Гоцзюня — одного з найвидатніших каліграфів КНР, який очолює Академію живопису провінції Ганьсу та Ганьсуйський інститут каліграфії. На сувоях — уривки з даосійського трактату "Серединне та незмінне", коментар до "Великого вчення" послідовників Конфуція, "Книги талантів" тощо. Кожна цитата дає поштовх до роздумів. "Самовдосконалення залежить від упорядкування власного серця", — йдеться на одному із сувоїв. "Упорядкування держави залежить від порядку і однастайності у власній родині", — продовжується на іншому. Або ж

"Держави багатство множиться не розкошами і коштовностями, а обов'язками і справедливістю".

Охочих спробувати й самим щось написати запрошують на майстер-клас з китайської каліграфії, який щодня з 15.00 до 16.00 проводить молодий майстер Цюй Цзицзюнь. "Я вивчав каліграфію з дитинства у свого батька, — пригадує він. — Займався по 7-8 годин на день. Під час написання найголовніше — перебувати у стані спокою. Зараз навчаюся у Національній академії мистецтв у Києві й прагну зберегти і розповсюдити цю давню китайську традицію".

Виставка "Ма Гоцзюнь. Мистецтво каліграфії"

Коли: до 30 березня, з 10.30 до 17.30

Де: Національний музей мистецтв імені Богдана і Варвари Ханенків, вул. Терещенківська, 15-17, тел. (044) 234-35-76

Вартість квитка: 15 грн, 10 грн для студентів, 5 грн для школярів і пенсіонерів ●

Театральний "Оскар" знайшов своїх володарів

У столиці нагородили лауреатів "Київської Пекторалі"

Марія КАТАЄВА
"Хрещатик"

До Міжнародного дня театру в столиці відзначили переможців найстарішої в Україні театральної премії "Київська пектораль". Серед 75 минулорічних прем'єр оголосили кращих у 14-ти номінаціях. Лідером за нагородами став спектакль за новелами В. Стефаніка "Morituri te salutant" театру імені Івана Франка. Були й несподіванки: премію за кращу чоловічу роль отримали одразу два актори: Олексій Вертинський і міністр культури Євген Нищук.

Вже 22 роки поспіль "Київська Пектораль" — авторитетну професійну премію, засновану Київським відділенням Співки театральних діячів України — вручають найяскравішим митцям столичних театрів. "Щороку виникають проблеми, але так важко, як цьогоріч, не було ніколи, — зауважила директор Департаменту культури Світлана Зоріна. — Низку запланованих культурних подій довелося відмінити. Кошти ж на проведення найдавнішої на теренах СНД премії ми виділили в повному обсязі". Нагадаємо, що переможців визначає експертна комісія: театрознавці й критики протягом року переглядали всі прем'єри, а далі таємним голосуванням у три етапи обирали кращих у 14-ти номінаціях. Лауреати отримали статуетку "Київської пекторалі", диплом та грошову винагороду (8 тисяч гривень).

Театр діагностує і пророкує

На суд глядачів та експертів у 2013 році київські театри представили 75 прем'єрних вистав. Враховуючи, що гранти на нові постановки місто не виділяє з 2008 року — це чимала кількість. "Театр завжди діагностує і передбачає, — впевнений голова правління Київського місцевого

творчого відділення Національної спілки театральних діячів України Олексій Кужельний. — Відчуваючи загрозу людській гідності, вистави піднімали актуальні теми, суголосні сучасності. Приємно, що стала популярною українська класика та з'явилася багато нових імен".

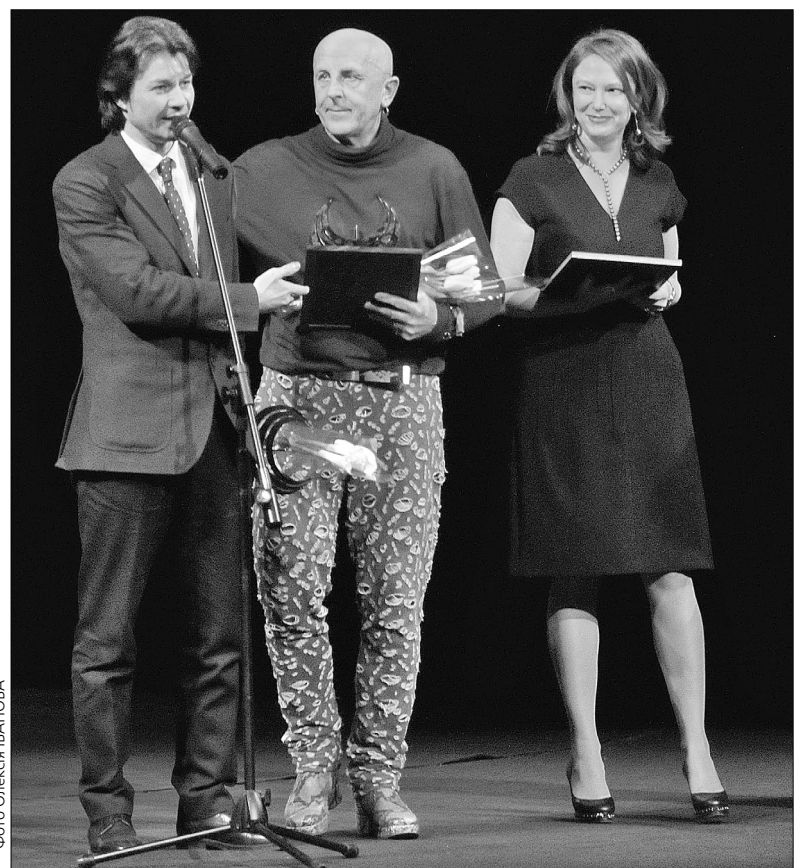
Сама ж церемонія розпочалася з хвилини мовчання на вшанування пам'яті загиблих, одним з яких став і робітник театру імені Франка Андрій Мовчан. Нагородження чергувалися з номерами від художнього керівника Молодого театру Андрія Білоуса. По черзі перед глядачами з'являлися працівники театрів: від прибиральниці і гримера — до акторів і режисерів, які ділилися наболілим. Дісталася в їх сатиричних одкровеннях режисеру Андрію Жолдаку і художньому керівникові Театру російської драми Михайлу Резніковичу.

Журі вразило нове бачення Стефаніка

Першою вручали премію "За вагомий внесок у розвиток театрального мистецтва". Її отримала народна артистка Неоніла Білецька, представниця великої акторської династії Білецьких-Носсер, яку започаткувала ще її бабуся. Далі дали дорогу моло-

дим. Цікаво, що номінантами "За кращий режисерський дебют" та "За кращий акторський дебют" стали виключно юні митці з Театру драми і комедії на Лівому березі. "Київську Пектораль" здобула Валентина Сотніченко, режисер вистави "Потвора", та Владислав Піскунов, який зіграв у цій же виставі.

Рекорд побилла постановка театру імені Франка "Morituri te salutant": з 14 номінацій вона здобула шість перемог, зокрема — за краще пластичне вирішення вистави, музичне оформлення, сценографію, чоловічу роль другого плану (Василь Баша) та режисуру (володар Шевченківської премії Дмитро Богомазов). І що найголовніше — відзначена як краща драматична вистава року, здолавши конкурентів зі свого ("Квітка Будяк" Станіслава Мойсеева) та Молодого театру ("Загадкові варіації" Андрія Білоуса). Щоправда, сам тріумфатор Дмитро Богомазов на святі бути присутнім не зміг, оскільки поїхав на прем'єру сина в Одеському театрі. Нагороди за нього отримував актор Олександр Форманчук. "У виставі багато фольклорного співу, цікава обробка народних пісень, фантастичне художнє оформлення, костюми, — поділився він з "Хрещатиком". — Рішення спектаклю дуже цікаве. Глядачі кажуть: якщо ти українець, то ніби корінням вростаєш

Премію за кращу чоловічу роль поділили актор Молодого театру Олексій Вертинський та міністр культури Євген Нищук (за роль у моновиставі театру "Сузір'я")

у землю і патріотизм все дужче проникає у серце. А росіяни, які побували на виставі, зауважували, що, незважаючи на діалекти у тексті, на енергетичному і візуальному рівні все було зрозуміло, вони сміялися і плакали разом з усіма".

Пристрасті розгорнулися навколо премії за кращу чоловічу роль. Однакову кількість голосів отримали два номінанти, і зрештою було вирішено нагородити обох. Премію поділили Олексій Вертинський (за роль Еріка Ларсена у "Загадкових варіаціях" Молодого театру) та Євген Нищук (за втілення Миколи Вінграновського у моновиставі театру "Сузір'я") "Прекрасний звір у серці", яка цьогоріч стала кращою камерною виставою). У Олексія Вертинського це вже друга "Пектораль". "Для мене найліпшою нагородою є повні зали, а подібні від-

знаки тішили б років у 20-30, сьогодні від них лише хандра, — зізнався він. — Шкодує, що нагорода не дісталася Маркові Дроботу, його роль у виставі Молодого театру "Любов людей" мене вразила до сліз". А новий міністр культури порівняв акторську гру на сцені із зданням крові й пообіцяв відстоювати театральні потреби під час розгляду бюджету і долучати інших міністрів, "затягуючи" їх на спектаклі. У жінок-актрис премії отримали Надія Кондратовська ("Обіцянки на світанку", Молодий театр) та Валерія Чайковська (дружина професора у виставі "Шиндай", ТЮГ).

Найяскравішою ж музичною виставою року визнали постановку "Лебедине озеро. Сучасна версія" "Київ-модерн-балету" КМАТОБу, а дитячою — спектакль "Принцеса Либідь", що йде у Молодому театрі ●

Гумор по-київськи

Поштівки сторічної давнини висміюють побут і студентство

Марія КАТАЄВА
"Хрещатик"

Чим жив Київ на початку ХХ століття та як жартували в ті часи — показують поштівки, випущені видавництвом "Рассвет" у 1911–1913 роках. Повну колекцію двох гумористичних серій, присвячених міщанському та студентському побуту, зібрав столичний колекціонер Сергій Сурнін, а ознайомитися з ними можна на першому поверсі Музею історії Києва.

"Традиція нашого музею — співпраця з відомими столичними колекціонерами, — відзначила адміністратор Музею міста Києва Світлана Гювак. — Сергій Сурнін відгукнувся на нашу пропозицію. Він чи не єдиний має таку унікальну добірку київських поштівок. Підтримуємо ми й іншу традицію — здійснювати ретроспективу у київську старовину".

Експозиція представляє поштівки видавництва "Рассвет", яке у 1904 році в Києві заснував Соломон Абрамов. Познайомившись із відомим митцем Василем Котарбинським, він отримав дозвіл використовувати репродукцію його картини "Світанок" як фірмовий знак поштівок, звідси і сама назва. Перший час видавництво друкувало репродукції митців. "В той час Росію трусило: революція 1905 року, провальна японська кампанія на Далекому Сході, конституційна і аграрна реформи, зміна урядів і розпуски Дум, замах на Столипіна, єврейські погроми, — розповів колекціонер Сергій Сурнін. — Величезна кількість негативу, постійна полеміка в пресі між прихильниками монархії й революціонерами всіх мастей підштовхнули видавця Абрамова на створення гумористичних серій. Вони стали популярними по всій Російській імперії та принесли видавництву успіх і економічну свободу. Разом з молодим художником-карикатуристом Володимиром Кадуліним він створює "Русские юмористические открытки" та "Типы студентов и курсисток": дві серії, які продовжують одна одну, мають однакову стилістику виконання". В колекції — 152 листівки на 127 сюжетів, деякі з них повторюються в інших кольорових гамах. Шукав їх Сергій Сурнін сім років — по друзях, аукціонах і блошиних ринках України і Європи.

Від пияцтва до трансгендерності

Поштівки зображують сцени з побутового життя і висміюють різні явища. Пияцтво, подружня зрада, відносини між чоловіком і жінкою, зятем і тещею — всі анекдотичні ситуації подаються з не менш кумедними підписами. Зображені й дівчата-суфражистки, які вважають, що на "чоловіків треба впливати перевагою розумового розвитку", і навіть чоловіки, перевдягнені в жінку. "Суспільство тоді було не таке вже й стримане і пуританське, як ми вважаємо, — говорить пан Сурнін. — Але сам гумор тонкий і необразливий". Серію ситуацій міщанського життя продовжують типажі студентів і курсисток — у шаржевій формі художник змальовує особливості студентства різних факультетів та національностей, а також їхні розваги.

"Цей час став для Києва періодом нового розвитку, місто багатіло, розвивалося і за кількістю населення нарешті обігнало Одесу, — розповідає киевознавець Михайло Кальницький. — Через щільну заселеність відродилася будівельна лихоманка, почалася масова забудова. Жити в Києві було дорого, тож незможні винаймали кутки в підвалах, мансардах. Працювало багато навчальних закладів — університет Святого Володимира, Київський політехнічний інститут, комерційний інститут, а вищі жі-

На поштівках анекдотичності зображуваним сценам додають кумедні підписи

ночі курси давали змогу дівчатам опанувати чоловічі професії — лікаря, аптекаря, юриста". Власне, на студентство та інтелігентну публіку, що змогла б оцінити гумор і якої на той час в Російській імперії було небагато, і розраховувалися листівки. Коштували вони від 6 копійок — тоді як за копійку можна було купити фунт (400 грамів) доброї ковбаси. Унікальність цих поштівок і в тому, що київський гумор в ті часи можна було знайти хіба що в журналах та додатках до газет. Відволіктися від сьогодення і посміятися над жартами, які актуальні й нині, музей запрошує до кінця квітня ●

"Веселий "Рассвет" або гумор по-київськи", виставка поштівки початку ХХ століття

Коли: до 29 квітня, графік роботи: пн з 10.00 до 6.00, вт-чт з 10.00 до 18.00, пт-нд з 10.00 до 20.00

Де: Музей історії міста Києва, вул. Б. Хмельницького, 7, перший поверх, тел. (044) 520-28-26

Вартість квитків: 30 грн для дорослих, 15 грн для студентів, пенсіонерів, школярів.

Відомі українці записали відеозвернення в проекті "Мирна сотня"

Участь у проекті "Мирна сотня" взяла міжнародна група Persona Grata

Віталій ЗНАМЕНСЬКИЙ
"Хрещатик"

Українські артисти та телеведучі взяли участь у проекті "Мирна сотня", в якому записали відеозвернення на тему мовного питання в Україні і закликали зупинити війну. Учасниками спецпроекту стали представники різних куточків нашої держави, які розмовляють українською і російською мовами.

Своїми думками поділилися Катя Осадча, Соломія Вітвіцька, Юрій Горбунов, Потап і Настя Каменських, групи Persona Grata, "Время и Стекло", "Діо. фільми", Артур Босо, Ольга Навроцька, Ганна Заячківська, Анастасія Приходько, Марина Борщевська, Вадим Красноокий та інші.

Persona Grata: "Якщо говорити про національність, то у нас в групі представлено три країни — Азербайджан, Грузія і Україна. Ми співаємо шістьма мовами — українською, російською, грузинською, азербайджанською, англійською та турецькою. Але ми вважаємо, що головне не те, якої ти національності та якою мовою спілкуєшся, а те, яка ти людина. Ми закликаємо всіх жити в мирі, любові та злагоді!".

"Менше за все у цьому світі ми, жінки, хочемо чути слово "війна". Адже страшніше слова немає. Так казала моя бабуся, коли я була маленька, так говоримо ми — ті, хто живе в 21-му столітті в мирній країні Україна. У своїй рідній країні я розмовляю в Донецьку українською, а у Львові — російською, і ніколи в житті я не стикалася з незрозумінням", — зізналася телеведуча Катя Осадча ●

Пристрасті за Шевченком, Майданом і модою

"Хрещатик" підготував цікаву програму на вихідні

Марія КАТАЄВА
"Хрещатик"

Востанні вихідні березня шанувальників музики, театру та сучасної вітчизняної літератури запрошують на фестиваль "КобзарТ", що продемонструє актуальність Шевченкової творчості сьогодні. Вбрання на осінь і зиму покажуть вітчизняні дизайнери на Kiev Fashion Days. А подивитися на останні трагічні події очима митців дають змогу виставки провідних художників Матвія Вайсберга і Олександра Ройтбурда.

Неофіційно про Тараса

Літературно-мистецький фестиваль "КобзарТ", що відбуватиметься з 28 березня по 4 квітня в київській галереї "Лавра" (вул. Лаврська, 1), пропонує неофіційний погляд на постать славетного поета і художника. Це не данина ролі Шевченка в житті країни, а майданчик для самовираження молодих поетів, художників, кінорежисерів, театралів та музичних гуртів.

На поетичних вечорах і літературних сходах свою творчість представлять поети молодшого покоління — Дмитро Лазуткін, Олег Коцарев, Богдан-Олег Горобчук, Павло Коробчук, Артем Полежака, Анна Малігон, а також сучасні класики Сергій Пантюк та брати Капранови. Театр Володимира Завальнюка покаже нову п'єсу "Великий Лях" за однойменною містерією Тараса Шевченка. Відвідувачі зможуть переглянути тематичні стрічки від фестивалю "Кінолітопис". А вечорами виступатимуть музиканти — "Телері", "Діти Неба", "воЩап", Христина Халімонова та гурт "Х. О.", Ярослав Джусь та гурт "Шпилясті кобзарі".

У суботу в Національному художньому музеї (вул. Грушевського, 6) о 16.00 Алла Зверховська розкаже про Тараса Шев-

Переосмислення творчості Шевченка сучасними українськими митцями представляє фестиваль "КобзарТ"

ченка як художника, зокрема, й про його оточення. Вхід на лекцію — за квитком до музею.

Мода — за мир

З 27 по 30 березня на НСК "Олімпійський" відбудеться міжнародний тиждень моди Kiev Fashion Days, на якому представлять колекції сезону осінь-зима 2014–2015. Цьогоріч основною темою події став мир як обов'язкова умова побудови нової країни. Програма включає покази українських дизайнерів, презентації та шоу-руми дизайнерів Східної Європи Fashion Scout Kiev, трейд-шоу для дизайнерів прикрас та аксесуарів, а також стріт-марок LEVEL'S, освітній курс від міжнародних експертів Kiev Fashion Institute. Потрапити на захід можна за запрошеннями або як волонтер. Деталі на сайті www.mbkiefashion-days.com.

Художня рефлексія Вайсберга і Ройтбурда

Усього чотири дні — з 28 березня по 1 квітня — в Музеї духовних скарбів України (вул. Десятинна, 12) триватиме виставка Матвія Вайсберга "Стіна. 28.01–8.03.2014". Будучи активним учасником Майдану, митець писав під враженням від подій. Масштабний витвір скомпанований з кількох самостійних живописних робіт, підкреслюючи фрагментарність самого Майдану. А до 12 квітня в "Щербенко Арт-центрі" (вул. Михайлівська, 22-б) демонструють проєкт "Мантру геть!" Олександра Ройтбурда. Серія робіт невеликого формату та більші полотна відображують думки художника з приводу ситуації в Києві та Україні. Притаманна творчості Ройтбурда гра слів розчинена у "грі снів", а метою боротьби в ігровій формі є вихід із кола повторення мантри, яка втратила сенс і актуальність ●

ДОЗВІЛЛЯ

11-річна американка врятувала свого брата від пуми

У Вашингтоні 11-річна дівчинка застрелила пуму, захистивши свого 14-річного брата від нападу хижака. Про це повідомляє Associated Press з посиланням на департамент охорони рибних ресурсів і дикої природи штату.

Інцидент відбувся ще 20 лютого, проте відомо про нього стало нещодавно, пише The New York Daily News. Судячи з усього, хижак якийсь час вистежував підлітка. Коли той підходив до будинку, пума вискочила з-під одного з припаркованих у дворі автомобілів.

Коли батько підлітка Том Уайт виглянув у вікно, то побачив хижака в декількох метрах від свого сина. Підліток встиг забігти до будинку і закрити за собою двері, а 11-річна Шелбі узяла зброю і вистрілила в пуму, що залишалася у дворі. Наголошується, що у дівчинки є дозвіл на відстріл пум.

За словами представника природоохоронного відомства Кела Трезера, убитий самиці пуми були чотири роки. Вона важила близько 23-х кілограмів — в два рази менше, ніж повинна важити доросла тварина.

Нинішній випадок став третім за останні два тижні, коли хижак з'являвся поблизу людей в районі села Туїсп, пише газета The Wenatchee World, на яку посилається АР. Том Уайт розповів, що минулою тижня двічі відганяв пуму від худоби. За нинішню зиму представники влади штату Вашингтон вбили у цілому п'ять пум, які напали на домашніх тварин в районі сіл Туїсп і Уїнтроп. Ще п'ять хижаків було вбито мисливцями в долині Метю. ●

КІЇВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМИЧНА ОПЕРА
ТЕАТР ОПЕРЕТИ
ПРЕМ'ЄРА 27, 28 БЕРЕЗНЯ

Жорж Бізе
Кармен-сюїта

БАЛЕТ-ФЕЕРІЯ

Початок вистави о 19.00

287-62-57, 287-26-30
вул. Червоноармійська, 53/3, ст. метро «Олімпійська»

Купувати квитки онлайн за 59 секунд на WWW.OPERETTA.COM.UA

CRÉDIT AGRICOLE КРЕДИ АГРИКОЛЬ БАНК ТА НАЦІОНАЛЬНА ОПЕРАТА УКРАЇНИ ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ

КІЇВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМИЧНА ОПЕРА
ТЕАТР ОПЕРЕТИ

МАДЕМУАЗЕЛЬ НІТУШ

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПЕРЕВТІЛЕННЯ Опера на 2 дії

Музика Флоранса Ера
Лібрето Альфредо Мейєра, Альбера Мійо
Переклад українською: І. Муратова, І. Радомисльського

Режисер-постановник: заслужений діяч мистецтв України Євген Стороженко
Директор постановки, художник-постановник: Ігор Писаренко
Балетмейстер-постановник: Валерія Лещенко
Художник-постановник, художник з костюмів: Ольга Зайченко

Купувати квитки онлайн за 59 секунд на WWW.OPERETTA.COM.UA

14.30 БЕРЕЗНЯ
Початок вистави о 19.00

287-62-57, 287-26-30
вул. Червоноармійська, 53/3, ст. метро «Олімпійська»

ГОРОСКОП

на 27 березня

ОВНИ, оцініть свої фінансові і професійні перспективи, не закривайте очі на давні проблеми і постарайтеся вирішити їх якомога конструктивніше. На сердечному фронті криза, подумки зважте на терезах чесноти та вади близької людини.

ТЕЛЬЦІ, аби отримати бажане, доведеться чимось пожертвувати. На роботі доля влаштує іспит на відповідність посаді. Не розслабляйтеся, якщо маєте справу з людьми і залежите від їхніх думок, вчинків, дорожите авторитетом. Будьте готові піти на поступки впливовим особам.

БЛИЗНЯТА, день успішний, дивіться не вниз, а вгору, тоді легко подолаєте перешкоди або взагалі їх не помічатимете. Хай їм грець! Романтичне та дружнє спілкування стане джерелом позитивних емоцій, однак пильнуйте, аби захопившись цікавими заняттями чи потрапивши в оригінальну компанію, ви не нашкодили основній діяльності.

РАКИ, налаштуйтеся на братерську хвилю, забудьте про власну вигоду, вгамуйте консервативні інстинкти, обставини вимагають мислити та діяти нестандартно. Успіх залежатиме від уміння ладнати, дружити з оточенням, якщо зумієте викликати симпатію, то будь-які проблеми вирішаться блискавично.

ЛЕВИ, про самостійність забудьте, таланитиме у парі, де завдяки спільним зусиллям ви здатні гори перевернути. Працюйте з перевіреними людьми, давніми друзями, для створення нових союзів час не настав. Можете порозважатися, легкі флірти чудово стимулюватимуть сердечний романтизм, головне — не заціклюватись на недоліках партнера.

ДІВИ, на роботі буде весело і цікаво, що спокрушатиме до розваг, однак бити байдики на службі, крутити романи з колегами — робити собі гірше. Спроба вкрасти частину робочого часу або ресурсів для власного задоволення матиме сумні наслідки.

ТЕРЕЗИ, день промайне на позитивній хвилі, де перемоги і розчарування будуть відзеркаленням ваших дій. Друг, дитина, улюблена людина можуть виявитися вашим клоном, з достоїнствами та недоліками.

СКОРПІОНИ, залишатися в ізоляції чи активно співпрацювати — залежить від вас. Якщо ви занадто уперті і принципи, то ризикуєте залишитися наодинці, не отримавши дружньої підтримки. Знайдіть в собі сили, приборкавши амбіції, піти на компроміс та заручитися підтримкою сторонніх осіб.

СТРІЛЬЦІ, не піддайтеся поганім передчуттям, інакше знову наступите на старі граблі і втратите успіх в останню мить. Бажання реалізується, якщо ваша енергія переважає страх. Зате активність, нестандартне мислення, оптимізм, винахідливість, дружнє об'єднання будуть ракетним двигуном, що винесе сировинні задури на успішну орбіту.

КОЗЕРОГИ, утримайтеся від важливих покупок, довгострокових інвестицій, не варто нічого планувати, затверджувати фінансову політику. Займіться актуальними проблемами і не заглядайте далеко в майбутнє. Ставте собі конкретні цілі, вкладаючи в них сили, ресурси.

ВОДОЛІИ, не скачіть попереду всіх, хоча ви і маєте переваги перед суперниками, дійте акуратно, цілеспрямовано, аби нікого не роздраконити. Особливі плюси та мінуси вдачі нині проявляються максимально, тому, коли якісь шляхи закриті, проявіть мудрість і терпіння, не випереджайте події.

РИБИ, не соромтеся діяти в обхід формальностей. Події дня мотивовані кармічно, чужі проблеми доведуться вирішувати нетрадиційним шляхом, звичний спосіб не підходить. ●

Астролог Любов ШЕХМАТОВА

Сканворд

укр. писемник — "Фавст з Поділля", "В житах"	легкий домашній одяг		сорт сиру	"я" (лат.)				Син Ноя (Біблія)	Х	
									Р	іспанський завойовник у Мексиці (XV—XVI ст.)
						с'яво навколо голови		історична місцевість в Німеччині історичний період	Е	
								пацюк	Щ	хімічна сполука водню з киснем
									А	папір з вибитим візерунком однієї потужності
найдрібніші отвори у шкірі людини		ріка в США "Едвард: руки ножиці" — актор	копія рецепта в аптеці	одне з племен стародавньої Італії		лобатий бик		ріка в Чехії, Польщі	Т	
	мова, створена Луї де Бюффоном								И	
	франц. героїчний епос (XI—XII ст.) — пісня про Роланда							число	К	відсутність змін
								посвячений у таємниці учення		
								гілза артилерійського снаряда (військ.)		

Складла Оксана БАРКІНА

Цей день в історії 27 березня

Міжнародний день театру
1881 — князь Карл Гогенцоллерн-Зігмарген проголошений королем Каролом I, а Об'єднане князівство Волощини і Молдови — королівством Румунія.
1909 — російські війська увійшли в Персію, щоб підтримати шаха Мухаммада Алі у боротьбі з конституційним урядом.
1944 — героїчні бої десанту Ольшанського в Миколаєві. Усім 55-м його учасникам — морським піхотинцям — присвоєно звання Героя Радянського Союзу.
1953 — лікар Джонас Солк з університету міста Піттсбург (США) оголосив про успішне випробуван-

ня вакцини проти поліомієліту на невеликій групі дорослих і дітей.
1968 — загинув перший космонавт Юрій Гагарін.
1992 — Верховна Рада України прийняла Закон "Про внутрішні війська" Міністерства внутрішніх справ України.
1995 — у перших семи країнах ЄС набула чинності Шенгенська угода про скасування в'їздового контролю на таких кордонах: Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Франція, Німеччина, Португалія та Іспанія. Вони відкрили внутрішні кордони.

Відповіді на сканворд на 16-й стор.

Прогноз погоди на 27 березня 2014 року

ранок		день		вечір	
Температура	+9°C	Температура	+13°C	Температура	+9°C
Атм. тиск	750 мм рт. ст.	Атм. тиск	749 мм рт. ст.	Атм. тиск	748 мм рт. ст.
Вітер	5 м/с	Вітер	4 м/с	Вітер	3 м/с
Вологість повітря	75 %	Вологість повітря	53 %	Вологість повітря	72 %

Хрещатик щоденна міська газета

Засновник — Київська міська Рада
В. о. головного редактора Максим ФІЛІПОВ

01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-Б
Телефон для довідок 502-34-37, факс: 235-01-93
Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 502-34-60, факс: 235-61-48
Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35
Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

ЩОДЕННОГО ВИПУСКУ (ВТ, СР, ЧТ, ПТ) **61308**

ЧЕТВЕРГОВОГО ВИПУСКУ (З ПРОГРАМОЮ ТБ) **22094**

Internet: www.kreschatic.kiev.ua
E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

виходить у вівторок, середу, четвер та п'ятницю

Газета заснована 7 вересня 1990 року.
Перереєстрована в Міністерстві інформації України 10 січня 1999 року.
Свідчення серії КВ №3620

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилання на "Хрещатик" обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Матеріали зі знаком (D) під рубрикою "Конфлікт" друкуються на правах реклами.
Набір, верстка та кольороподіл: комп'ютерний центр газети "Хрещатик".
Віддруковано: "МЕТА-Поліграф", м. Київ, вул. Марко Вовчок, 12/14.